

Zpráva o činnosti Státní rostlinolékařské správy za rok 2013

Zpráva o činnosti Státní rostlinolékařské správy za rok 2013

Sídlo: Těšnov 17/65, Praha 117 05

Korespondenční adresa: Ztracená 1099/10, Praha 6, 161 00

Tel./fax: +420 235 010 300/235 010 363

E-mail/web: sekretariat@srs.cz/www.srs.cz

Zřizovatel: Ministerstvo zemědělství ČR podle zákona č. 147/1996 Sb.,
o rostlinolékařské péči a změnách některých souvisejících zákonů

Obsah

Obsah	3
Přehled hlavních činností vykonávaných Státní rostlinolékařskou správou	5
Organizační členění SRS k 31. 12. 2013.....	7
Základní personální údaje – stav k 31. 12. 2013.....	8
Vzdělávání v roce 2013	9
Ekonomické a majetkové údaje SRS	11
Účast SRS v projektech EU.....	14
Účast SRS v mezinárodních organizacích	14
Ochrana proti škodlivým organismům.....	14
Další aktivity.....	16
Vztahy s veřejností, publikační a přednášková činnost.....	17
Diagnostika škodlivých organismů.....	17
Zkušebnictví.....	17
Podpora metod integrované ochrany rostlin	28
Účast v mezinárodních mezilaboratorních testech	29
Akreditace diagnostických laboratoří	29
Povolování a postregistrační kontrola přípravků na ochranu rostlin a pomocných přípravků	31
Povolování přípravků na ochranu rostlin	31
Dohled nad zkušebními subjekty (GEP).....	32
Postregistrační kontrola přípravků	32
Laboratorní kontrola přípravků a dalších prostředků na ochranu rostlin.....	36
Laboratorní kontrola vzorků.....	36
Účast v mezinárodních mezilaboratorních testech	38
Akreditace oddělení laboratoře pesticidů.....	39
Dozor nad obchodním skladováním a uváděním přípravků na ochranu rostlin na trh u distributorů prováděný pracovníky sekce územních útvarů SRS	39
Dozor nad používáním přípravků prováděný pracovníky sekce územních útvarů SRS.....	40
Obsoletní pesticidy – Stokholmská úmluva.....	40
Profesionální zařízení pro aplikaci přípravků	40
Spolupráce s ostatními úřady a institucemi	41
Přednášková a publikační činnost pracovníků sekce POR.....	41
Dovoz a vývoz rostlin, rostlinných produktů a jiných souvisejících předmětů.....	42
Dovozní rostlinolékařská kontrola	42

Vývozní rostlinolékařské šetření.....	42
Dřevěný obalový materiál (DOM) – dovoz a vývoz	42
Činnosti v oblasti registrace a kontroly technických zařízení k hubení ŠO (sušáren)	43
Sekce územních útvarů	44
Přehled výsledků vybraných odborných činností SRS za rok 2013	45

Přehled hlavních činností vykonávaných Státní rostlinolékařskou správou

Státní rostlinolékařská správa (SRS) vykonává působnost podle ustanovení zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve věcech ochrany rostlin a rostlinných produktů, opatření proti zavlékání a rozšiřování škodlivých organismů, popřípadě invazních škodlivých organismů, při průvozu, dovozu a vývozu, a dále provádí kontrolu přípravků a dalších prostředků na ochranu rostlin, kontrolu způsobilosti mechanizačních prostředků, rostlinolékařský dozor a řízení ve věcech rostlinolékařské péče včetně nařizování mimořádných rostlinolékařských opatření, řešení krizových situací a ukládání pokut, odborných rostlinolékařských činností a odborné způsobilosti k jejich výkonu.

Dalším ústředním bodem činnosti SRS je sledování výskytu škodlivých organismů včetně invazních škodlivých organismů a poruch na pozemcích a v objektech, kde se pěstují, skladují nebo zpracovávají rostliny nebo rostlinné produkty, zabezpečuje a provádí rostlinolékařskou diagnostiku, rozhoduje o pověření fyzické nebo právnické osoby provedením některých odborných činností podle tohoto zákona v rozsahu svých kompetencí, a to na základě její žádosti, pod svým dohledem a pod podmínkou, že bude zajištěna objektivita výsledků a že tato osoba splňuje minimální kvalifikační předpoklady pro výkon určité odborné činnosti.

Státní rostlinolékařská správa také vyhláší opatření proti zavlékání a šíření škodlivých organismů stanovených bezprostředně závaznými předpisy Evropské unie a plní další úkoly vyplývající pro ni z těchto předpisů nebo rozhodnutí.

SRS vykonává odbornou pomoc fyzickým nebo právnickým osobám, které pěstují, zpracovávají nebo uvádějí na trh rostliny a rostlinné produkty. Odbornou pomocí se rozumí monitoring, popřípadě prognóza výskytu škodlivých organismů, rostlinolékařská diagnostika včetně laboratorního rozboru k určení škodlivého organismu nebo poruchy rostlin, reziduí přípravku, popřípadě jiných škodlivých látek v rostlinách, rostlinných produktech nebo v půdě, odborné školení, popřípadě jiná odborná součinnost v oblasti rostlinolékařské péče, rostlinolékařské poradenství.

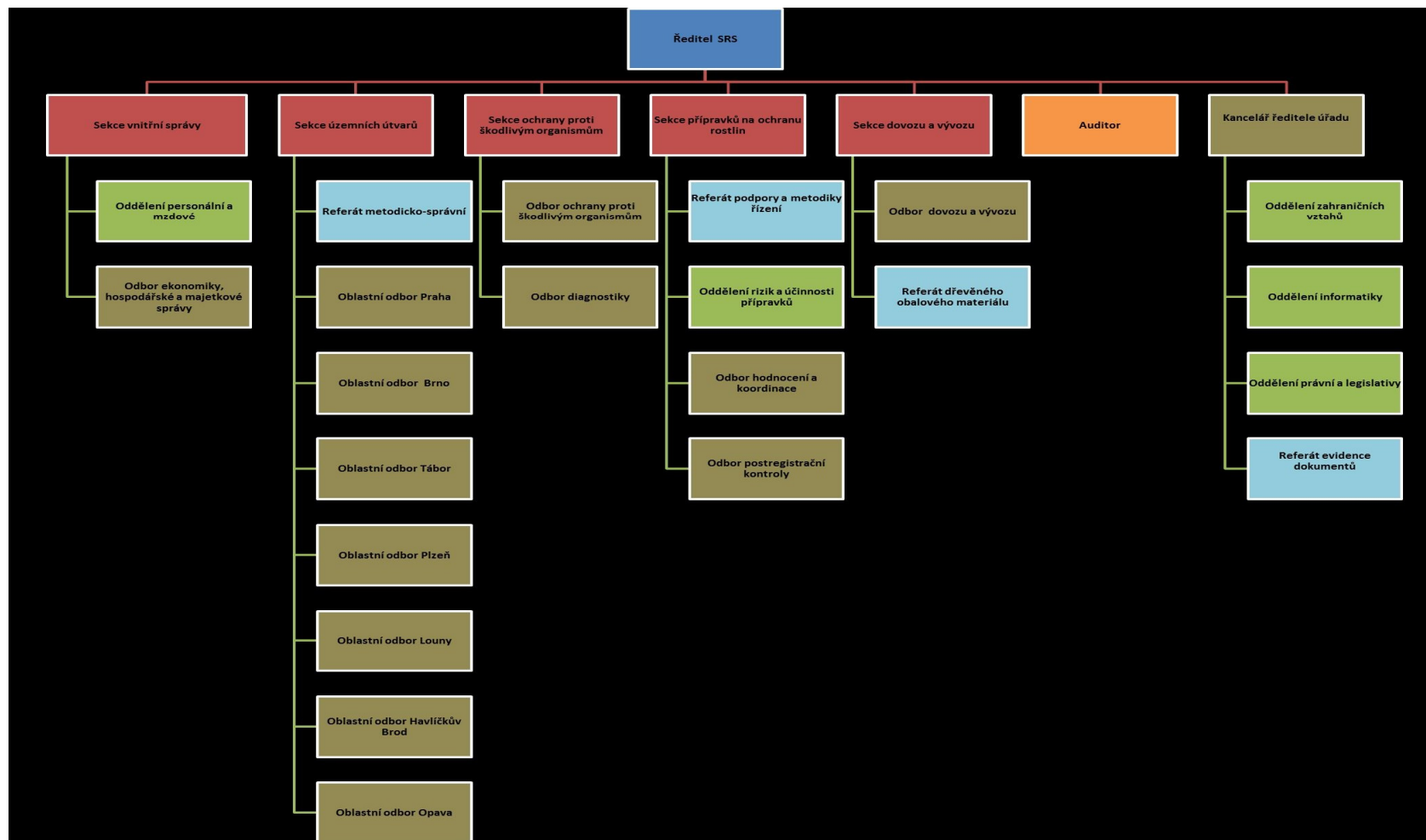
SRS kontroluje zdravotní stav šlechtitelského, rozmnožovacího a reprodukčního materiálu a registruje dovozce rostlin, dále osoby, které pěstují určité rostliny, tak i osoby podnikající a uvádějící rostliny, rostlinné produkty na trh a dále i osoby provozující na našem území společný obchodní sklad, odesílací středisko nebo balírnu určitých rostlin nebo rostlinných produktů.

SRS v rámci své kontrolní činnosti kontroluje povinnosti registrovaných osob, jako je vedení a uchovávání evidence, oznamování SRS neobvyklého výskytu škodlivých organismů, umožnění přístupu na pozemky k provedení kontroly rostlin, a je v rozsahu své působnosti oprávněna získávat na žádost od organizačních složek státu, zejména od orgánů ochrany veřejného zdraví, Státní veterinární správy a celních úřadů, a od orgánů územních samosprávných celků včetně živnostenských úřadů informace související se zajišťováním své činnosti.

SRS je při výkonu své působnosti oprávněna v nezbytném rozsahu a bezúplatně využívat údaje katastrů nemovitostí a Pozemkového fondu České republiky.

SRS v rozsahu své působnosti poskytuje informace a spolupracuje s organizačními složkami státu a orgány územních samosprávných celků a se zájmovými a profesními sdruženími.

Organizační členění SRS k 31. 12. 2013

Základní personální údaje – stav k 31. 12. 2013

Členění zaměstnanců podle věku a pohlaví

Věk	Muži	Ženy	Celkem	%
do 20 let	0	0	0	0
21 - 30 let	13	30	43	11,59
31 - 40 let	32	60	92	24,80
41 - 50 let	32	52	84	22,64
51 - 60 let	59	65	124	33,42
61 let a více	17	11	28	7,55
celkem	152	219	371	100
%	40,97	59,03	100	

Členění zaměstnanců podle vzdělání a pohlaví

Dosažené vzdělání	Muži	Ženy	Celkem	%
základní	1	0	1	0,27
vyučen	0	0	0	0
střední odborné	4	3	7	1,89
úplné střední	0	4	4	1,08
úplné stř. odborné	11	43	54	14,55
vyšší odborné	2	3	5	1,35
vysokoškolské	134	166	300	80,86
celkem	152	219	371	100
%	40,97	59,03	100	

Celkový údaj o průměrném platu zaměstnanců

Průměrný hrubý měsíční plat zaměstnanců v Kč	
podle průměrného fyzického stavu	Podle průměrného přepočteného stavu
27 754	27 982

Vznik a skončení pracovních poměrů zaměstnanců v roce 2013

Zaměstnanci	Nástupy	Odchody
Počet	22	27

Trvání pracovního poměru zaměstnanců

Doba trvání	Počet	%
do 5 let	91	24,53
do 10 let	69	18,59
do 15 let	51	13,75
do 20 let	50	13,48
nad 20 let	110	29,65
celkem	371	100,0

Počet pracovních míst s kvalifikačním požadavkem SJZ

Jazyk	Počet pracovních míst s kvalifikačním požadavkem standardizované jazykové zkoušky (SJZ) podle úrovně znalostí			Celkový počet pracovních míst se SJZ
	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň	
AJ nebo NJ nebo FJ	44	13	3	60

Vzdělávání v roce 2013

SRS pro oblast vzdělávání zpracovává každoročně Plán vzdělávacích akcí. Celkem bylo pro rok 2013 plánováno 22 vzdělávacích akcí, uskutečněno 14 akcí. Podle plánu byla v odborné části realizována následující školení:

Uskutečněné vzdělávací akce	Počet účastníků
Vědomosti týkající se odběru, balení a zasilání vzorků do diagnostických laboratoří SRS včetně základní symptomatologie, přehled o požadavcích na kvalitu vzorků dle jednotlivých odborností, přehled o činnosti a používaných metodách diagnostických laboratoří SRS	23

Sjednocení průběhu pozorování ŠO a zveřejňování výsledků v roce 2013	175
Sušárny a dřevěný obalový materiál pod kontrolou	28
Šetření prováděné v porostech, jejichž produkce je určena k vývozu	28
Podmínky dovozu rostlin spadajících pod CITES	28
Sledované ŠO při vývozu komodit	28
Podmínky dovozu rostlin a rostlinných produktů do ČR	28
Aplikace Monitoring. Bezpečnost, JNP redakční systém, portál	175
Bezpečnost IT	175
Aplikace SpS	265
Školení nových zaměstnanců ke Spisovému řádu SRS a k dodržování zásad Metodiky pro písemnou komunikaci a torbu dokumentů	22
Zahájení nové monitorovací sezóny, nové metodiky pozorování ŠO	175
Školení požárních hlídek	32
Kontroly používání přípravků na ochranu rostlin s ohledem na dodržování ochranných vzdáleností od povrchových vod	175

Kromě akcí uvedených v Plánu vzdělávacích akcí 2013 se zaměstnanci SRS účastnili dalších akcí z různých oblastí vzdělávání:

Oblast vzdělávání	Počet akcí	Počet účastníků
Ekonomická	29	27
Personální a mzdová	13	24
Administrativněsprávní	6	8
Jazyková	13	92
Informatiky	17	17
Ostatní	40	638

Ekonomické a majetkové údaje SRS

Údaje o rozpočtu příjmů a výdajů v tis. Kč za rok 2013

	Rozpočet příjmů na rok 2013	Skutečnost k 31. 12. 2013
Příjmy	15 477	23 672
	Schválený rozpočet na rok 2013	Upravený rozpočet na rok 2013
Běžné výdaje	77 030	59 786
Kapitálové výdaje	19 735	14 252
Platy	122 571	122 561
Ostatní osobní náklady	435	356
Ostatní osobní náklady - odstupné	72	72
Sociální a zdrav. za org.	41 823	41 800
Celkem výdaje	261 666	238 827

Rozpočtová opatření v roce 2013 v tis. Kč

Název	Běžné výdaje	Platy	Ostatní osobní náklady	Pojištění	FKSP
Kontrolní šetření SZIF	900	0	0	0	0
Předfinancování projektu IOP	556	0	0	0	0
Licence Microsoft	2661	0	0	0	0
Slučovací proces SRS a ÚKZÚZ	2865	0	0	0	0
Prostředky na odstupné	25	0	0	0	0
Platy – převod na odstupné		- 72	72	- 24	-1
Platy		1 000		340	10
Celkem	7007	928	72	316	9

Platy a ostatní osobní náklady v tis. Kč za rok 2013

Název	Rozpočet	Čerpání	%
Platy	122 571	122 561	99,99
Ostatní osobní náklady	435	356	81,84
Ostatní osobní náklady - odstupné	72	72	100,00

Podrobné členění příjmů 2013 v tis. Kč

Ukazatel	Rozpočet	Čerpání	%
Příjmy celkem	15 477	23 672	152,95
Z toho			
• z vlastní činnosti		20 911	
• z pronájmu nemovitostí		0	
• prodej DHM		1 020	
• z úroků		5	
• pojistné náhrady		236	
• vratky za přeplatky energií, úhrady škod zaměstnancem		630	
• nahodilé (refundace zahraničních cest)		44	
• správní poplatky		826	
• prodej ostatního hmotného majetku		0	

Podrobné členění běžných výdajů 2013 v tis. Kč

Ukazatel	Rozpočet	Čerpání	%
Běžné výdaje celkem	77 030	59 786	77,61
Z toho:			
• nákup materiálu	12 968	10 086	77,78
• úroky (kursové ztráty)	55	35	63,64
• nákup vody, paliv, energie	12 101	10 670	88,17
• nákup služeb	37 064	27 864	75,17
• ostatní nákupy	12 791	9 155	71,57
• poskytnuté zálohy		0	0,00
• příspěvky a náhrady, úhrada sankcí	28	12	42,86
• platba daní a poplatků	297	276	92,93
• náhrady v nemoci	500	462	92,40
převod FKSP	1 226	1 226	100,00

Podrobné členění kapitálových výdajů 2013

Ukazatel	Rozpočet	Čerpání	%
Kapitálové výdaje celkem	19 735	14 252	72,22
Z toho:			
• dlouhodobý nehmotný majetek	5 299	2 463	47,37
• dlouhodobý hmotný majetek	14 436	11 789	81,66
○ budovy, stavby	2 971	600	20,20
○ stroje, přístroje, zařízení	5 110	4 995	97,75
○ dopravní prostředky	3 933	3 921	99,69
○ výpočetní technika	2 422	2 273	93,85
○ pozemky	0	0	0,00

Účast SRS v projektech EU

Z programu projektů EUPHRESKO výlučně orientovaných na rostlinolékařskou tematiku ve vazbě na aktuální odborné činnosti SRS pokračovalo pracoviště odboru diagnostiky v Olomouci ve spolupráci při řešení projektu s názvem „Risks of new *Dickeya* species in agriculture and their potential management“.

Účast SRS v mezinárodních organizacích

Zástupci Státní rostlinolékařské správy se pravidelně účastní jednání příslušných pracovních skupin Rady Evropské unie a stálých výborů Evropské komise. Mimo jednání v rámci EU se naši experti každoročně účastní i četných odborných konferencí, seminářů, symposií, jednání hlavních rostlinolékařských úředníků – COPHs a workshopů pořádaných mezinárodními organizacemi působícími v rostlinolékařské oblasti. Mezi tyto významné organizace patří například FAO, WTO či EPPO.

Experti Státní rostlinolékařské správy jsou pravidelně zváni k účasti na činnosti European Food Safety Authority (EFSA), instituce EU hrající klíčovou roli v oblasti bezpečnosti potravin. Jedná se jak o krátkodobé aktivity, tak o dlouhodobá vyslání.

Poznatky, které jsou získávány našimi experty na těchto zahraničních misích, se kladně promítají do metodik práce jednotlivých odborných úseků a přispívají k aktivní roli ČR při projednávání nových předpisů EK/EU a uplatňování odborných názorů a pozic ČR v orgánech EU během přípravy společných stanovisek a postupů. Vyslaným odborníkům nabízejí příležitost pro vzájemnou výměnu názorů a zkušeností a umožňují také návštěvy specializovaných pracovišť ve vzdělávacích a výzkumných institucích. Zahraniční pracovní cesty slouží rovněž k získávání potřebných kontaktů na odborné i diplomatické úrovni.

Ochrana proti škodlivým organismům

SRS provádí monitorovací průzkum výskytu hospodářsky významných škůdců, původců chorob, plevelů a poruch rostlin na území České republiky, inspektoři sledují výskyt 175 druhů živočišných škůdců a 116 chorob rostlin. V rámci monitorovacího průzkumu výskytu škodlivých organismů bylo v roce 2013 do databáze SRS zapsáno 50 416 pozorování, údaje byly aktuálně publikovány na portálu eAgri, provozovaném MZe ČR v podobě veřejně přístupných „Map výskytu škodlivých organismů“.

Ze získaných dat byly rovněž zpracovány a následně elektronicky publikovány každoroční výsledky průzkumů výskytu původců snětivostí pšenice v zrna pšenice, výsledky průzkumu výskytu původců virových zakrslostí obilnin – viru zakrslosti pšenice (WDV) a viru žluté zakrslosti ječmene (BYDV) a přenašeče kříška polního (*Psammotettix alienus*).

Zaměstnanci SRS při provádění monitoringu zaplevelení v zemědělských plodinách v roce 2013 získali 387 fytoocenologických snímků porostů a zaznamenali 144 taxonů rostlin, údaje budou v průběhu roku 2014 zpracovány a výsledky publikovány v elektronické publikaci „Průzkum výskytu a rozšíření plevelů v ČR v roce 2013“. V rámci monitoringu invazních rostlin bylo v roce 2013 zjištěno 149 pozitivních nálezů, z toho se ve 142 případech jednalo o bolševník velkolepý.

SRS zajišťuje provoz speciálních programů, které na základě meteorologických dat naměřených 14 vlastními meteorologickými stanicemi a dat získaných ze sítě stanic ČHMÚ průběžně vyhodnocují prognózy výskytu hospodářsky významných chorob polních plodin, jako jsou tečkované skvrnitosti pšenice (braničnatky), plíseň bramboru nebo cercosporová listová skvrnitost řepy (skvrnatička) pro celé území ČR. Dále byly zpracovány prognózy výskytu mšic a viróz obilnin a bramboru.

SRS rovněž provozuje síť 5 sacích pastí typu Johnson-Taylor, pomocí nichž je monitorována letová aktivita 16 druhů hospodářsky významných druhů mšic. Celkem bylo zveřejněno 35 týdenních informací o průběhu letu mšic („Aphid Bulletin“). Výsledky monitorování letu mšic na území ČR byly také poskytovány do evropské databáze mšic (projekt EXAMINE). SRS dále zajišťuje chod sítě světelných lapačů, která zahrnuje 21 zařízení typu Minnesota – Jermyho úprava, rozmístěných po celém území státu, pomocí nichž se provádí monitoring 7 druhů polyfágních škodlivých druhů mūr a zavíječe kukuřičného. Výsledky monitoringu jsou bezprostředně po determinaci jednotlivých druhů zapsány do systému a okamžitě zobrazovány ve veřejně přístupné aplikaci „Nálety škůdců do světelných lapačů“.

V rámci dozoru nad dodržováním pravidel koexistence při pěstování geneticky modifikované kukuřice, tzv. *Bt*-kukuřice (*Bt*=*Bacillus thuringiensis*) provedla SRS spolu s ministerstvem zemědělství 2 kontroly zemědělských subjektů.

SRS dále v roce 2013 uskutečnila na území ČR celkem 57 kontrol porostů kukuřice, ve kterých se sledovala účinnost genetické modifikace. V jednom případě byly v těchto porostech nalezeny rostliny kukuřice poškozené housenkami zavíječe kukuřičného (*Ostrinia nubilalis*). Napadené rostliny byly následně laboratorně testovány, metodou PCR na přítomnost transgenu pro delta toxin *Bt* a metodou ELISA a na přítomnost samotného deltatoxinu *Bt*, které jejich přítomnost nepotvrdily. Nález pocházel z oblasti působnosti OBO Havlíčkův Brod.

V rámci detekčních a vymezovacích průzkumů vybraných regulovaných a nových škodlivých organismů bylo v roce 2013 provedeno celkem 3089 průzkumů. Při kontrolní a dozorové činnosti byl na území ČR v roce 2013 poprvé zjištěn výskyt makadlovky *Tuta absoluta* škodící na rajčeti, pilatky *Nematus lipovskyi*, která napadá pěnišníky, pilatěny *Aproceros leucopoda*, které napadá jilmy, a patogenu *Fusarium foetens*, který škodí na begoniích. Při výskytu makadlovky *Tuta absoluta* a patogenu *Fusarium foetens* SRS nařídila vhodná úřední nebo mimořádná rostlinolékařská opatření k zabránění dalšího šíření těchto škodlivých organismů. Ve vzorcích vody odebraných ze zdrojů určených k zavlažování byly zjištěny další výskyty původce hnědé hniloby bramboru, bakterie *Ralstonia solanacearum*.

V souladu s novými fytoosanitárními předpisy EU a nově regulovanými škodlivými organismy byla vydána Nařízení SRS o mimořádných rostlinolékařských opatřeních k ochraně proti zavlékání a rozšiřování bakterie *Pseudomonas syringae* pv. *actinidiae* Takikawa, Serizawa, Ichikawa, Tsuyumu & Goto a Nařízení SRS o mimořádných rostlinolékařských opatřeních k ochraně proti zavlékání a rozšiřování plžů rodu *Pomacea* (Perry).

Byla zpracována expresní analýza rizika škodlivého organismu pro pilatku *Nematus lipovskyi*.

V roce 2013 bylo řešeno ve správním řízení celkem 23 žádostí o povolení dovozu, přemístění a použití regulovaných škodlivých organismů k pokusným, vědeckým a šlechtitelským účelům, na základě kterých bylo vydáno 5 rozhodnutí o povolení dovozu, 7 rozhodnutí o povolení přemístění a 11 rozhodnutí o povolení použití karanténního materiálu. Pro potřeby SRS bylo vydáno 5 oprávnění k přemístění karanténního materiálu.

Další aktivity

Časově náročnou činností bylo zapojení se do procesu utváření nové fytoosanitární legislativy EU a souvisejících předpisů (nařízení o zdraví rostlin, nařízení o rozmnožovacím materiálu rostlin, nařízení o úředních kontrolách a nařízení, kterým se stanoví pravidla pro řízení výdajů v oblasti potravinového řetězce, zdraví a dobrých životních podmínek zvířat a zdraví rostlin a rozmnožovacího materiálu rostlin) formou projednávání a připomínkování návrhů nařízení, při přípravě rámcových pozic pro Parlament ČR, podkladů pro české poslance EP ad. V rámci mezirezortní pracovní skupiny byl také řešen návrh předpisu EU, nařízení o prevenci a regulaci zavlékání či vysazování a šíření invazních nepůvodních druhů.

Vztahy s veřejností, publikační a přednášková činnost

Oddělení metod integrované ochrany rostlin uskutečnilo v roce 2013 celkem 6 přednášek nebo prezentací s odbornou tematikou pro domácí veřejnost (konference Rostlinolékařské dny- Pardubice; Aktuální poznatky v pěstování, šlechtění, ochraně rostlin a zpracování produktů- Brno; seminář Integrovaná ochrana polních plodin a chmele v praxi - Žatec; Zoologické dny - Brno aj.).

Zaměstnanci oddělení rovněž prezentovali výsledky činnosti SRS na zahraničních vědeckých symposiích a konferencích (2 poster a 2 prezentace) a publikovali 10 odborných publikací (Rostlinolékař; Agromanuál, týdeník Zemědělec, informační letáky MZe ČR a SRS – Původce plísně révy, Amrosie peřenolistá).

SRS na základě pověření, vyplývajícího z novely RL zákona č. 199/2012 Sb. a navazující vyhlášky č. 205/2012 Sb., o integrované ochraně rostlin (IOR) a úkolů daných Národním akčním plánem (NAP) ke snížení používání pesticidů v České republice, který byl schválen vládou ČR, vytvořila základní platformu nové webové aplikace pro zemědělskou veřejnost - tzv. Rostlinolékařský portál. Tento portál je zaměřený na poskytování informací potřebných pro správné a bezpečné používání přípravků na ochranu rostlin, využívání systémů integrované ochrany rostlin a nechemických metod ochrany profesionálními uživateli přípravků.

Oddělení rostlinolékařské kontroly a dozoru uskutečnilo pro veřejnost 3 přednášky s odbornou tematikou a publikovalo nebo se podílelo na přípravě 12 článků a publikací, včetně 3 informačních letáků k regulovaným škodlivým organismům.

Diagnostika škodlivých organismů

Diagnostika škodlivých organismů byla v SRS zajišťována prostřednictvím Odboru diagnostiky (OD), který pro tuto oblast plní rovněž funkci národní referenční laboratoře. Diagnostické laboratoře (DL) provádějí a koordinují zejména rostlinolékařskou diagnostiku podle působnosti, která je stanovena zákonem. Hlavní náplní odboru byla komplexní diagnostika škodlivých organismů a poruch rostlin včetně určování patotypů a kmenů vybraných škodlivých organismů. V neposlední řadě také pracoviště odboru diagnostiky zajišťují úřední testování rezistence odrůd a novošlechtění rostlin proti vybraným škodlivým organismům.

V rámci OD byla zajišťována laboratorní diagnostika ve třech odděleních DL H. Brod, Olomouc a Praha, kdy součástí DL Olomouc je i geograficky odloučené pracoviště referátu monitoringu letu mšic (REMOLEM) Opava.

Ve všech jmenovaných DL bylo v průběhu roku přijato a zpracováno 7 706 vzorků pro laboratorní diagnostiku. Laboratoře pracovaly i na stovkách vzorků pro účely kruhových testů, validací nebo jiných ověřování, či zavádění metod. Ze světelného lapače bylo v DL Olomouc rozborováno 214 vzorků (denních úchytů). Při všech těchto diagnostických pracích bylo provedeno téměř 13 tisíc testů, které bylo nutno vykonat k dosažení konečných výsledků prezentovaných příslušnými protokoly, v řadě případů se značkou ČIA akreditované zkušební laboratoře. Jednotliví specialisté odboru se aktivně podíleli na vzdělávání pracovníků SRS např. tradičním diagnostickým školením nových pracovníků SRS, ale i spoluúčastí na dalších vzdělávacích akcích SRS či dalších institucí. Svoji práci prezentovali na odborných akcích doma i v zahraničí formou příspěvků či posterů. Není zanedbatelná ani publikační činnost v odborných i vědeckých periodikách často formou kolektivního autorského zapojení, k popularizaci poznatků přispívá i samostatná řada tzv. listovek vydávaných s podporou MZe a veřejně dostupných na webových stránkách. Autory či spoluautory dalších nových byla i řada pracovníků odboru diagnostiky. Ke stávajícímu zastoupení specialistů odboru v panelech EPPO pro diagnostiku v nematologii, mykologii a bakteriologii přistoupily do nových pro odbornost virologie a entomologie i nominované zástupkyně z odboru diagnostiky.

Od roku 2012 se laboratoř připravuje na proces pověřování výkonem odborné činnosti referenční laboratoře pro diagnostiku škodlivých organismů.

V únoru 2013 vydala SRS první výzvu na diagnostiku fytoplazmy proliferace jabloně a viru šarky švestky. Na základě této výzvy zažádal v listopadu 2013 o kontrolu plnění technických požadavků a provedení mezilaboratorního porovnání na fytoplazmu proliferace jabloně a virus šarky švestky Výzkumný a šlechtitelský ústav ovocnářský Holovousy.

Na počátek roku 2014 se připravuje předání testovacího materiálu pro první mezilaboratorní porovnávací zkoušku a je připravován materiál pro zkoušku druhou. Po dodání výsledků a vyhodnocení mezilaboratorních porovnávacích zkoušek proběhne kontrola plnění technických požadavků v laboratoři žadatele. Předpokládaný termín ukončení kontroly plnění technických požadavků je druhá polovina února 2014. Pokud nebudou zjištěny žádné nedostatky, které by byly v rozporu s požadavky vyhlášky č. 204/2012 Sb., může laboratoř

zažádat o vydání rozhodnutí o pověření výkonem odborné činnosti referenční laboratoře pro diagnostiku fytoplazmy proliferace jabloně a viru šarky švestky.

Během roku 2013 bylo do **DL Havlíčkův Brod** doručeno celkem 2 115 vzorků s žádostí o určení příčiny poškození či diagnostiku určitého patogenu. U těchto vzorků bylo provedeno 3 419 testů. Převážnou část tvořily vzorky na určení karanténních škodlivých činitelů (celkem 1 994 s 3 298 testy). Zbytek (121) představovaly vzorky na nekaranténní patogeny a různá poškození.

Největší objem vzorků na určení karanténního patogenu tvořily vzorky na karanténní bakteriózy brambor (KBB), těch bylo přijato 1 672. Velkou část tohoto počtu tvořily vzorky hlíz brambor a to 1 256 s 2 281 testy (z toho 1 229 testů na determinaci bakterie *Clavibacter michiganensis* subsp. *sepedonicus* (Cms) a 1 052 testů na bakterii *Ralstonia solanacearum* (Rs)). U obou bakterií se převážně jednalo o imunofluorescenční (IF) testy, v menší míře o FISH testy, biologické testy a kultivační testy. Co se týče účelu pěstování, šlo převážně o domácí konzum a průmyslové zpracování (1027), šlechtitelský materiál (35), dovozový konzum (64), dovozovou sadbu (73), vývozy (12), domácí sadbu (45). V uvedených hlízových vzorcích byly stanoveny 4 pozitivní nálezy na Cms v průmyslových bramborách domácího původu. Dále byl potvrzen 1 vzorek s výskytem *Ralstonia solanacearum* u konzumu z dovozu.

Další kategorií zpracovávanou na determinaci původců KBB byly vzorky odpadních a závlahových vod. Těch bylo přijato 200 (44 vzorků byly odpadní vody s 44 IF testy na Cms a 44 kultivačními testy na Rs). Vzorků závlahových vod bylo 156, byly vyšetřovány pouze na Rs a to kultivačními testy. V souvislosti se závlahovými vodami se rozborovalo 194 vzorků plevelných rostlin z břehových porostů. U těchto vzorků bylo provedeno 80 kultivačních testů a 160 IF testů na Rs. Také se ověřovalo 10 vzorků zeminy kultivačním testem na Rs a 2 vzorky digestátu z bioplynové stanice (testy IF na Cms a kultivační testy na Rs).

Z ostatních karanténních organismů se v laboratoři zkoušelo 313 vzorků zeminy na přítomnost háďátka bramborového (*Globodera rostochiensis*) a na přítomnost původce rakoviny bramboru (*Synchytrium endobioticum*) s 177 testy.

Posledním karanténním organismem, který se v laboratoři zjišťoval, byla bakterie *Erwinia amylovora*. U 5 vzorků bylo provedeno 8 testů imunochemickými a kultivačními metodami a potvrzen byl pouze jediný výskyt.

Laboratoř zpracovala rovněž 121 vzorků na nekaranténní organismy či různá poškození. Největší objem těchto vzorků představovaly vzorky obilovin na determinaci snětí rodu *Tilletia*. Testováno bylo 67 vzorků, ve kterých byly určeny buď jednotlivě, nebo hromadně následující druhy: *T.caries* ve 4 případech, *T.controversa* v 17 a pouze v jednom případě *T.foetida*.

Další část představovaly vzorky (25) na jednoho z původců měkkých hnilob brambor tvz. „černé nohy“ bakterií rodu *Dickeya*, po ověření kultivačním testem na selektivních půdách byly podezřelé kultury předány k další diagnostice do DL Olomouc.

Zbýlých 29 vzorků bylo determinováno na běžné listové skvrnitosti, převážně u obilovin a v menší míře u okrasných a ovocných dřevin s využitím kultivace ve vlhké komůrce a mikroskopického šetření.

V rámci diagnostické činnosti **DL Praha** bylo přijato a analyzováno 381 úředních a 11 neúředních vzorků, zahrnujících 120 vzorků na háďátka borovicové, 10 vzorků na háďátka *Meloidogyne chitwoodi* (ve spolupráci s DL Havlíčkův Brod), 241 vzorků na háďátka rodu *Globodera* a další druhy. Dále bylo analyzováno 45 vzorků na zjištění přítomnosti trvalých zoosporangií *Synchytrium endobioticum* v půdě. Celkový počet vzorků v DL Praha tak se zahrnutím i dále uváděných testů dosáhl hodnoty 1 053. Ke zpoplatnění analýz bylo vydáno 27 Výkazů o rostlinolékařské diagnostice.

Pracoviště v osobě vedoucího se specializuje na úřední testování rezistence dle vyhlášky č. 75/2010 Sb. Takto bylo testováno 117 hlíz na háďátka *Globodera rostochiensis* a *G. pallida* a dále 300 hlíz na *Synchytrium endobioticum*. Pro ÚKZÚZ (Národní odrudový úřad, ref. brambor Lípa) byly vydány 4 Protokoly o výsledku testování rezistence odrud za roky 2010-2011. V rámci polního testování rezistence na *Synchytrium endobioticum* bylo na pozemku Svojše vysazeno a vyhodnoceno 200 hlíz. Pozemky, kde se udržují národní patotypy (v infekceschopném stavu jsou zde populace *Globodera rostochiensis* a *Synchytrium endobioticum* ze zaniklé lokality Šluknov a izolát háďátka *G. pallida* z Teplé u Karlových Varů), byly spolu s původně zamořeným pozemkem s místními populacemi původce rakoviny brambor a háďátka bramborového pravidelně obhospodařovány. Činnosti na obou pozemcích byly prováděny ve spolupráci s referátem nematologie v Olomouci.

Nedílnou součástí odborné práce byla i optimalizace metod extrakcí pomocí centrifugy, aktualizace vybraných dokumentů na úseku systému kvality včetně absolvování mimořádného vnitřního auditu pracoviště.

DL Olomouc za rok 2013 zpracovala 4 538 vzorků (na 8 tisíc testů), na jejichž konečných výsledcích se podílelo 5 fytopatologicky specializovaných laboratoří (referátů), dále referát biochemie zastřešující svými službami všechny potřeby diagnostiky zejména molekulární povahy a v tomto rozsahu i pro pracoviště zejména odboru mimo Olomouc (celkem 1 149 dílčích vzorků) a referát monitoringu letu mšic v Opavě.

Monitoring letu mšic má v organizaci dlouholetou tradici. V roce 2013 pokračoval 22. sezónou a byl zajištěn specializovanou organizační složkou DL Olomouc **referátem monitoringu letu mšic** v Opavě. K odběru vzorků se využívá síť 5 sacích pastí typu Johnson-Taylor umístěných v pěstitelských lokalitách na stanicích ÚKZÚZ v Čáslavi, Chrlicích, Lípě u Havl. Brodu, Věrovanech a Žatci. Každoročně jsou v provozu nepřetržitě od 1. dubna do 30. listopadu, vzorky jsou odebírány denně, jsou dopravovány do opavské laboratoře, kde probíhá jejich zpracování - nejdříve se z nich odstraní ostatní hmyz a pak jsou mšice determinovány a spočítány. Ve vzorcích je determinováno a kvantifikováno 16 druhů hospodářsky významných druhů mšic, zbylé druhy jsou zahrnuty do skupiny „ostatních mšic“.

Díky pozdnímu nástupu jara byly v roce 2013 pasti spuštěny s týdenním zpožděním. Bylo rozborováno 1. 155 ks vzorků ze sacích pastí, ve kterých bylo zjištěno 108.807 ks mšic. Z tohoto pohledu je možné uplynulý rok hodnotit jako slabě podprůměrný. Kromě sacích pastí bylo rozborováno také 201 vzorků ze žlutých misek, které jsou umístěny v porostech brambor na lokalitách Lípa, Humpolec a Karlovy Vary. Bylo v nich zjištěno 1.812 ks mšic. V hodnocené sezóně bylo zpracováno 1 211 vzorků ze sacích pastí a 117 vzorků se žlutých Lambersových misek.

Během sezóny byly výsledky rozborů týdně zveřejňovány na webových stránkách SRS formou prognózy výskytu mšic a 35 vydání Aphid Bulletinu s aktuálními výsledky rozborů, komentářem k výskytu škodlivých organismů a fotopřílohou.

Na **referát bakteriologie** bylo přijato celkem 272 vzorků. Dalších 122 vzorků, které byly přijaty do diagnostické laboratoře v Olomouci s požadavkem na určení neznámého škodlivého činitele, bylo posouzeno symptomatickou diagnostickou metodou s negativním výsledkem. Ve vzorcích přijatých do laboratoře referátu byla nejčastěji zjišťována přítomnost bakterie *Erwinia amylovora* (Ea). Počet příznakových vzorků s požadavkem na zjištění přítomnosti Ea byl 68 a z tohoto počtu byla bakterie Ea zjištěna ve 24 vzorcích. Zjišťování

latentní infekce Ea bylo požadováno u 84 vzorků hostitelských rostlin a ve 2 vzorcích byla latentní infekce Ea laboratorně potvrzena. V rámci detekčního průzkumu výskytu bakterie *Dickeya* spp. bylo přijato a rozborováno 12 vzorků, ve 2 vzorcích rostlin bramboru s příznaky černé nohy byla zachycena bakterie *Dickeya solani* a v 6 vzorcích byla potvrzena přítomnost bakterie *Pectobacterium carotovorum* subsp. *carotovorum* (Pcc). Vzorky s požadavkem na bakterii Pcc byly přijaty celkem 4, ve 3 byla bakterie Pcc potvrzena. Dále byla bakterie Pcc izolována ze vzorku rostliny rodu *Anubias*, který byl do laboratoře odeslán s požadavkem na potvrzení přítomnosti škodlivého činitele – viry, houby a bakterie. Vzorků osiv s požadavkem na potvrzení přítomnosti *Xanthomonas axonopodis* pv. *phaseoli* bylo rozborováno celkem 5 (výsledkem 3 pozitivní). Ze 3 vzorků s požadavkem na potvrzení přítomnosti bakterií *Clavibacter michiganensis* subsp. *michiganensis* (Cmm) a *Xanthomonas vesicatoria*, byl pozitivní pouze 1 na bakterii Cmm. V rámci detekčního průzkumu na bakterii *Pseudomonas syringae* pv. *actinidiae* byl rozborován 1 vzorek (negativní na přítomnost fytopatogenních bakterií). Bakterie *Pseudomonas syringae* pv. *syringae* byla zachycena ve 13 příznakových vzorcích různých hostitelských rostlin (jabloň, hrušeň, skalník, pšenice, rajče, cukrovka, dýně). Ze vzorku pšenice s příznaky hnědnutí báze plev byla izolována bakterie *Pseudomonas syringae* pv. *atrofaciens*. Bakterie *Rhizobium radiobacter* byla izolována ze vzorku rostliny rodu brusnice s příznaky bakteriální nádorovitosti. Ze vzorků odebraných pro vlastní potřebu laboratoře byly získány např. bakterie *Pectobacterium atrosepticum*, *Xanthomonas arboricola* pv. *juglandis* a *Pseudomonas syringae* pv. *phaseolicola*.

V diagnostickém procesu pracovníci využívali metody kultivace, analýzu mastných kyselin metodou plynové chromatografie s plamenově-ionizačním detektorem (akreditovaná metoda, počet analýz 387), identifikační systém Biolog (počet analýz 51), sérologické (sklíčková aglutinace s počtem analýz 115 a AgriStrip Ea), biologické testy (testy hypersenzitivity s počtem otestovaných izolátů 60 a testy patogenity s počtem otestovaných izolátů 93) a metody molekulární zajišťované referátem biochemie.

V rámci referátu je udržovaná sbírka fytopatogenních bakterií, která se každoročně rozrůstá o izoláty pocházející z rozborovaných vzorků nebo ze zahraničních sbírek mikroorganismů.

Referátu entomologie bylo doručeno 821 vzorků. V rámci detekčního průzkumu škodlivých organismů bylo zpracováno 360 vzorků na potvrzení přítomnosti: kozlíčků *Anoplophora glabripennis* a *A. chinensis* - 2 vzorky, vektora fytoplazmy zlatého žloutnutí révy

- kříška révového (*Scaphoideus titanus*) 4 vzorky, octomilky *Drosophila suzukii* - 8 vzorků s negativním výsledkem, dřepčíků rodu *Epitrix*- 1 vzorek a makadlovky *Tuta absoluta* (6 vzorků, z toho bylo 5 pozitivních, což byl první výskyt v ČR).

Laboratoř otestovala 339 vzorků na přítomnost bázlivce kukuřičného (*Diabrotica virgifera virgifera*) s novými výskyty pro ČR v bývalých okresech Česká Lípa, Liberec a Rakovník.

V rámci monitorovacího průzkumu škodlivých organismů bylo analyzováno 198 entomologických a 48 akarologických vzorků. To zahrnovalo 62 vzorků na zjištění přítomnosti obalečů rodu *Grapholita*, *Cydia* a *Hedya*, 5 vzorků na vrtalky rodu *Liriomyza* s pozitivním výsledkem, 20 vzorků na determinaci pilatek rodu *Nematus*, 6 vzorků na štítenky (Diaspididae) a 9 vzorků na determinaci vektora virové zakrslosti obilnin (WDV) - kříška polního (*Psammotettix alienus*).

V rámci celostátního monitoringu náletů vybraných druhů škodlivých motýlů z čeledi Noctuidae a Pyralidae do světelných lapačů bylo zpracováno 214 vzorků (lokalita Olomouc – Holice). Mezi sledované druhy patří: můra gama (*Autographa gamma*), můra zelná (*Mamestra brassicae*), osenice černé C (*Xestia c-nigrum*), osenice vykřičníková (*Agrotis exclamationis*), osenice polní (*Agrotis segetum*), můra kapustová (*Lacanobia oleracea*), černopáska bavlníková (*Helicoverpa armigera*) a zavíječ kukuřičný (*Ostrinia nubilalis*).

Při monitoringu účinnosti geneticky modifikované kukuřice na ověření přítomnosti housenek zavíječe kukuřičného (*Ostrinia nubilalis*) zpracovala laboratoř 1 vzorek s negativním výsledkem.

Během roku probíhaly také pravidelné kontroly, údržba a rozšiřování referenčních sbírek. Počet vzorků zpracovaný **referátem mykologie** v roce 2013 dosáhl 808 úředních vzorků, z toho bylo 449 vzorků s požadavkem na karanténního škodlivého činitele. Byl potvrzen první výskyt karanténních patogenů *Fusarium foetens* na *Begonia x hiemalis* a *Dothistroma pini* na *Pinus sp.* Z dalších karanténních patogenů byl potvrzen výskyt *Dothistroma septosporum* (*M. pini*), *Phytophthora ramorum* na *Rhododendron spp.* a na hlízách bramboru *Synchytrium endobioticum*, z dalších patogenů sledovaných v rámci detekčních průzkumů potom *Monilia polystroma*.

Patogen	Počet vzorků celkem/pozitivní vzorky
<i>Ceratocystis fimbriata f. sp. platani</i>	1/0
<i>Cryphonectria parasitica</i>	5/0
<i>Gibberella circinata</i>	2/0
<i>Gymnosporangium asiaticum</i>	7/0
<i>Phytophthora kernoviae</i>	14/0
<i>Phytophthora ramorum</i>	38/1
<i>Melampsora medusae</i>	94/0
<i>Monilinia fructicola</i>	66/0
<i>Mycosphaerella dearneasii</i>	168/0
<i>Mycosphaerella pini</i> (<i>Dothistroma septosporum</i>)	182/37
<i>Mycosphaerella pini</i> (<i>Dothistroma pini</i>)	182/2
<i>Mycosphaerella populorum</i>	6/0
<i>Stenocarpella makrospora</i> , <i>S. maydis</i>	2/0
<i>Synchytrium endobioticum</i>	48/2

V rámci nekaranténních průzkumů bylo rozborováno 124 vzorků s požadavkem na *Tilletia* spp., z nichž 27 vzorků bylo pozitivní na *T. controversa* a 18 vzorků na *T. tritici*. S požadavkem na potvrzení houbového patogenu bylo zpracováno 25 vzorků a na neznámého škodlivého činitele bylo rozborováno 145 vzorků. K zajímavostem mezi vzorky na neznámý škodlivý patogen patří např. potvrzení *Phytophthora nicotianae* na *Anubias*, *Phytophthora cinnamomi* na *Camellia* sp., *Phytophthora multivora* na *Rhododendron* sp, *Fusarium begoniae* na *Begonia x hiemalis*.

Nejčastěji používanou metodou je světelná mikroskopie, která byla použita u 710 vzorků, dále kultivace na živných médiích u 182 vzorků, kultivace ve vlhké komůrce u 118 vzorků. Bylo provedeno 14 biologických testů a 46 vzorků půdy otestováno na přítomnost *Synchytrium endobioticum*.

V roce 2013 byl na **referátu nematologie** proveden rozbor 584 vzorků. V rámci monitoringu škodlivých organismů prováděného SRS bylo rozborováno 518 vzorků. Převážná

část rozborů byla provedena na regulovaná hád'átka: hád'átka borovicové, hád'átka zhoubné, hád'átka hlízové, hád'átka nažloutlé a bramborové.

V rámci cíleného průzkumu na hád'átka borovicové *Bursaphelenchus xylophilus* (Bx) bylo zpracováno 246 vzorků (40 z obalového materiálu, 11 řezivo a skládkové dřevo a 195 les a veřejná zeleň). Všechny vzorky byly uzavřeny jako negativní na přítomnost Bx. V jednom vzorku obalového materiálu původem z Tchaj-wanu byl zachycen druh *B. arthuri* a v jednom vzorku dřeva borovice lesní z lesa z ČR byl zachycen druh *B. pinophilus*.

Pro potřeby sekce územních útvarů bylo analyzováno 29 vzorků na přítomnost hád'átka hlízového (*Ditylenchus destructor*) v půdě či rostlinné komoditě (brambory, chmel, česnek) s výsledkem 6 vzorků pozitivních (2 vzorky česneku kuchyňského a 4 vzorky z chmele). Na přítomnost hád'átka zhoubného (*Ditylenchus dipsaci*) bylo rozborováno 57 vzorků, z toho 10 bylo pozitivních (9 vzorků česneku kuchyňského a 1 vzorek osiva pažitky). Na přítomnost hád'átka bramborového a nažloutlého bylo rozborováno 94 vzorků s negativním výsledkem. Z neregulovaných hád'átek byl zjištěn silný výskyt hálkotvorného hád'átka druhu *Meloidogyne inkognita* ve sklenících na okurce seté a rajčeti jedlém.

Pro potřeby ÚKZÚZ bylo v rámci spolupráce analyzováno 37 vzorků na cystotvorná hád'átka vyskytující se v půdě pěstebních ploch cukrovky. V rámci úředního testování rezistence bramboru vůči regulovaným hád'átkům (*Globodera pallida* a *Globodera rostochiensis*) ve spolupráci s DL Praha bylo testováno jedenáct kříženců ve dvou opakováních po čtyřech variantách – patotypech. V laboratoři dále probíhaly práce na udržování kolekce živých kultur hád'átek chovaných na houbě *Botrytis cinerea*, mrkvových discích nebo přímo na hostitelských rostlinách. Došlo k rozšíření sbírky trvalých preparátů rostlinoparazitických hlístic.

V hodnoceném roce bylo zpracováno na **referátu virologie** 575 vzorků a provedeno celkem 1933 analýz, z toho: 332 symptomatologických analýz, 1105 ELISA testů, 114 biologických testů, 294 izolací DNA a 88 izolací RNA pro PCR test a u 66 vzorků s požadavkem na určení neznámého škodlivého činitele byla zpracována komplexní diagnostická analýza.

Nejvíce rozborů bylo provedeno na tyto regulované patogeny: virus šarky švestky (95 vzorků), fytoplazma proliferace jabloně (46 vzorků), fytoplazma evropské žloutenky peckovin (34 vzorků), virus mozaiky pepina (20 vzorků), fytoplazma stolburu bramboru a

fytoplasma zlatého žloutnutí révy na rostlinách révy (18 vzorků), virus bronzovitosti rajčete a virus nekrotické skvrnitosti netýkavky (17 vzorků), fytoplasma chřadnutí hrušně (10 vzorků), viroid zakrslosti chryzantémy (7 vzorků) a viroid vřetenovitosti hlíz bramboru (6 vzorků).

Nejvyšší počet rozborovaných vzorků na neregulované škodlivé organismy představují vzorky obilí, testované na virus žluté zakrslosti ječmene a virus zakrslosti pšenice (128 vzorků) a vzorky chmele, testované na virus mozaiky chmele a virus mozaiky jabloně (24 vzorků). Ze vzorků s požadavkem určit neznámého škodlivého činitele byla pro referát virologie v uplynulém roce zajímavou zkušeností detekce fytoplasmy fylodie jetele (skupina 16SrI, podskupina I-C) na jeteli a fytoplasmy žloutenky aster na měsíčku lékařském. Poprvé byl také v laboratoři detekován M virus bramboru na *Solanum jasminoides*.

Ve třetím čtvrtletí byla vypracována listovka Karanténní nepoviry okrasných rostlin (v souvislosti s prvním výskytem karanténního viru kroužkovitosti tabáku v ČR v závěru roku 2012).

Kompletně byly zpracovány dvě validace (optimalizace postupu při diagnostice tospovirů kombinací metod ELISA a PCR s použitím různých primerů, vyhodnocování ELISA testů u vzorků obilí). Ve dvou již rozpracovaných validacích se pokračovalo ve sběru dat (detekovatelnost fytoplasmy proliferace jabloně na jabloních a fytoplasmy chřadnutí hrušně na hrušních) a byla započata validace zlepšení výtěžnosti a čistoty DNA při izolacích vzorků révy. Rovněž byl zpracován kompletní diagnostický postup k detekci vzorků rodů *Rubus* a *Fragaria*, sloužící jako pomůcka při diagnostice.

Proběhly práce na přemnožování izolátů virů a na udržování kolekce semen indikátorových rostlin: za účelem získání semen bylo vyseto, vypěstováno a sklizeno 8 druhů a kultivarů indikátorových rostlin (*Capsicum annuum* cv. *Doux des Landes*, *Capsicum annuum* cv. *Yolo Wonder*, *Capsicum chinense* P.I., *Capsicum frutescens* cv. *Tabasco*, *Gomphrena globosa*, *Nicotiana benthamiana*, *Nicotiana occidentalis* „37B“, *Vinca rosea*). Pro potřeby biologických testů bylo provedeno 23 výsevů 8 druhů indikátorových rostlin.

Dalšími aktivitami referátu byly práce na třídění a rozšiřování fotodokumentace příznaků virů, viroidů a fytoplazem, doplňování a třídění systému odborných separátů, příprava dokumentace referátu na změny spojené se sloučením s ÚKZÚZ a příprava na externí audit ČIA. V závěru roku začaly přípravy mezilaboratorního porovnávacího testu na virus šarky švestky, který laboratoř pořádá v lednu 2014.

Referát biochemie jako podpůrné pracoviště rostlinolékařské diagnostiky přijal 1149 dílčích vzorků na detekci nebo identifikaci hledaných škodlivých organismů. Z tohoto počtu vyhodnotil 525 vzorků pozitivních, 8 vzorků podezřelých z napadení škodlivým organismem a 42 vzorků nebylo možno diagnostikovat.

Největší množství analýz (376) bylo provedeno na detekci bakteriálních patogenů, následovaly rozборы (359) na zjištění přítomnosti virů, viroidů a fytoplazem (DNA či RNA vyizolovaná na referátu virologie). Referát mykologie dodal 319 vzorků na detekci houbových patogenů rostlin, referát nematologie 80 vzorků pro identifikaci fytopatogenních háďátek a referát entomologie požadoval 20 rozborů pro identifikaci vzorků geneticky modifikované kukuřice a identifikaci druhů rodu *Liriomyza*. Pro účely testování a validace laboratoř zpracovala 362 vlastních vzorků

Za pozitivní změnu při vlastním zpracování vzorků lze považovat nahrazení potenciálně karcinogenního ethidumbromidu netoxickým barvivem Midori Green Advance (Nippon Genetics). Také se podařilo snížit náklady na elektroforézu využíváním nového žebříčku (100 bp DNA ladder, výrobce Central European Biosystems). Pro vizualizaci gelů je již výhradně používán nový dokumentační systém Minibis (DNR Bio-Imaging Systems). Vizualizace gelu je citlivější, tzn. jsou lépe patrné i slabší bandy. Využití metody real time PCR pokračuje v optimalizaci detekce bakterie *Cms* pomocí fluorescenčně značené specifické sondy, nově se zpracovává metoda pro detekci houby *Fusarium circinatum*, která nevyužívá specifickou sondu, ale interkalační barvivo Sybr green, které se váže do vznikající dvoušroubovice DNA nespecificky, a proto musí být toto RT-PCR doplněno o křivku tání. Referát biochemie se podílel na zjištění prvních výskytů v ČR *Dothistroma pini* a první diagnostice *Phytophthora nicotianae* a *P. cinnamoni*.

Zkušebnictví

Podpora metod integrované ochrany rostlin

Referát zkušebnictví je jedním ze sedmi referátů na pracovišti OD SRS v Olomouci a vykonává pokusnickou činnost v ochraně rostlin v režimu správné pokusnické praxe (GEP). V rámci polních a skleníkových experimentů a rámci úzké spolupráce s Oddělením metod integrované ochrany v Brně řešili pracovníci úkoly spojené s ověřováním metod ochrany rostlin a sledování biologické účinnosti vybraných přípravků na ochranu rostlin u minoritních indikací.

V hodnoceném roce byly v porostu brambor sledovány vlivy účinku aplikací chemických a biologických insekticidů včetně jejich kombinací na mandelinku bramborovou (*Leptinotarsa decemlineata*). Byl sledován i vliv přípravků na necílové užitečné organismy v porostu brambor. Dále byly založeny pokusy s cibulí, u kterých se sledoval vliv účinku insekticidů na třásněnky a vliv fungicidů na houbové choroby cibule. U rajčete keříčkového typu byl pokus zaměřen na ochranu vůči plísni bramboru na rajčeti (*Phytophthora infestans*).

V roce 2013 byl v dané lokalitě také sledován výskyt škodlivých činitelů na několika parcelách s různými druhy brukvovité zeleniny v různých růstových fázích se zaměřením na řešení aktuální problematiky ochrany rostlin pro následující roky.

Rok 2013 byl v lokalitě Olomouc – Holice poměrně podprůměrný na srážky v průběhu vegetace, plísň se obecně vyskytovaly později, některé druhy vůbec. Tlak mandelinky bramborové byl v tomto roce poměrně silný, vzejití porostu brambor bylo horší než v předešlých letech, způsobené především chladným a vlhkým počasím v průběhu vzházení, částečně i kvalitou sadby od dodavatele. Třásněnky na cibuli se vyskytly v malém množství oproti předchozím letům.

Na brukvovité zelenině byl sledován silný výskyt dřepčίκů, tak jako v předešlých letech, v poměrně hojném množství byl sledován i výskyt molice vlašovičnickové. Výskyt plísni byl jen ojedinělý.

Referát zkušebnictví spolupracoval nejen s pracovišti v rámci vlastní organizace, ale i s dalšími organizacemi zabývajícími se problematikou ochrany rostlin a pokusnickou činností.

Účast v mezilaboratorních testech

V roce 2013 se diagnostické laboratoře Odboru diagnostiky úspěšně zapojily do mezinárodního testování zkoušení způsobilosti na detekci karanténních hád'átek rodu *Globodera* v půdních vzorcích, identifikaci hád'átek *G. pallida* a *G. rostochiensis* (Laboratoř nematologie v mezinárodním laboratorním porovnávacím testu (Proficiency test: Detection and identification of cysts without vulval cone – Globodera type), zjištění přítomnosti karanténních bakteriálních chorob (bakt. kroužkovitosti a hnědé hniloby) brambor a jiných lilkovitých rostlin s využitím mikroskopie, kultivace a biologického testu, identifikaci *Gibberella circinata* (*Fusarium circinatum*) na základě morfologie v čisté kultuře a na detekci virové infekce v lyofilizovaném rostlinném materiálu.

V rámci externího hodnocení kvality se zúčastnily také tři mezilaboratorních porovnání na identifikaci houbových patogenů metodou světelné mikroskopie, identifikace bakterie *Erwinia amylovora* metodou IF a PCR a identifikaci *Xanthomonas hortorum* pv. *pelargonii* a *Pectobacterium carotovorum* subsp. *carotovorum* pomocí plynové chromatografie. V květnu pracovnice referátu bakteriologie úspěšně absolvovaly mezilaboratorní porovnání (partner: Nébih Pécs, Maďarsko). DL H. Brod se tradičně a úspěšně účastnila mezilaboratorního porovnávání s akreditovanou laboratoří VÚ bramborářského Havlíčkův Brod, kde bylo 20 testy přezkoušeno 10 kontrolních suspenzí na Cms a Rs.

V rámci kontroly kvality poskytovaných služeb a zavádění nových metod se laboratoř referátu biochemie v roce 2013 zúčastnila ve spolupráci s bratislavskou diagnostickou laboratoří ÚKSÚP mezinárodního porovnávacího testu na identifikaci bakteriálního patogenu *Erwinia amylovora*. Úspěšnost laboratoře byla 100%. V dubnu 2013 se testovaly vzorky na identifikaci *Globodera pallida* a *G. rostochiensis* (Francie, 100% úspěšnost). I v letošním roce se laboratoř virologie účastnila úspěšně mezilaboratorní porovnávací zkoušky pořádané specializovaným útvarem ÚKZÚZ Brno na detekci viru mozaiky jabloně metodou ELISA. V závěru roku začaly přípravy mezilaboratorního porovnávacího testu na virus šarky švestky, který laboratoř pořádá v lednu 2014 v rámci pověřování diagnostikou externích zájemců.

Akreditace diagnostických laboratoří

Laboratořím odboru diagnostiky SRS bylo v roce 2008, po zavedení systému kvality podle ČSN EN ISO/IEC 17025, uděleno Českým institutem pro akreditaci (ČIA) osvědčení o akreditaci – akreditovaná laboratoř č. 1512. Předmětem akreditace je chemická, mikrobiologická, sérologická detekce a identifikace patogenních organizmů ve vzorcích biologického materiálu, substrátů, kalů, závlahových a odpadních vod v rozsahu uvedeném v platné příloze tohoto osvědčení. V současné době zahrnuje osvědčení osm akreditovaných metod.

V rámci každoročních dozorových auditů navštívili pracovníci Českého institutu pro akreditaci začátkem února 2013 diagnostickou laboratoř v Havlíčkově Brodě. V průběhu posuzování nebyla zjištěna žádná neshoda a pracoviště obhájilo statut akreditované laboratoře.

Zavedený systém kvality a plnění požadavků normy pracovníky laboratoře je každoročně hodnocen na konci roku na poradě vrcholového vedení Odboru diagnostiky. V roce 2013 proběhla tato porada 27. 11. 2013 v Olomouci za přítomnosti vedoucího odboru, vedoucích oddělení a manažera kvality.

V rámci kontroly plnění požadavků normy ČSN EN ISO/IEC 17025 se konalo v laboratořích odboru v průběhu roku 12 interních auditů, které vedli proškolení interní auditoři. Zjištění z těchto auditů přinesla opatření a doporučení, která vedla ke zlepšení kvality práce na jednotlivých pracovištích. V rámci zlepšování svých služeb a spolupráce s interními zákazníky (inspektory SRS) se vyhodnotilo celkem 113 dotazníků spokojenosti zákazníka vyplněných inspektory z jednotlivých pracovišť. Takto získaná zpětná vazba a konkrétní připomínky či návrhy jsou rovněž příspěvkem ke zvyšování kvality práce.

Ke konci roku proběhla v rámci příprav na sloučení SRS a Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského jednaní s manažerkou kvality a metroložkou ústavu ohledně sladění jejich požadavků v oblasti systému řízení kvality a metrologie se zavedenými postupy odboru diagnostiky.

Povolování a postregistrační kontrola přípravků na ochranu rostlin a pomocných přípravků

Povolování přípravků na ochranu rostlin

Počet meritorních rozhodnutí vydaných v souvislosti s povolováním přípravků a dalších prostředků na ochranu rostlin (bez rozhodnutí o souběžných obchodech) činil 421 mezitímních rozhodnutí v řízení o povolování přípravků a rozhodnutí o prodloužení povolení dle čl. 43 odst. 6 nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1107/2009 bylo vydáno 20. Ve věcech povolování přípravků a dalších prostředků na ochranu rostlin včetně povolování přípravků k souběžnému obchodu bylo v r. 2013 zahájeno 964 řízení. SRS rovněž přijala 44 podnětů k vydání nařízení SRS o povolení rozšířeného použití přípravků podle čl. 51 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009. Těchto nařízení bylo v roce 2013 vydáno celkem 68, což představuje značný nárůst ve srovnání s r. 2012 (29 vydaných nařízení)

V roce 2013 bylo vydáno celkem 441 rozhodnutí v řízení o povolení přípravků na ochranu rostlin, z toho bylo 89 nově povolených přípravků, z nichž 46 vyžadovalo kompletní posouzení jejich vlastností (v roce 2012 to bylo 52 přípravků) a 43 přípravků bylo povoleno formou vzájemného uznávání povolení z jiného členského státu střední zóny. Bylo vydáno 8 povolení nových hobby balení přípravků (v roce 2012 to bylo 16). Dále bylo vydáno 189 rozhodnutí o změnách podmínek dříve stanovených v rozhodnutí o povolení (včetně povolení dalších obchodních názvů již povolených přípravků – 30 případů - a přehodnocení přípravku v souladu s jednotnými zásadami stanovenými v nařízení Komise (EU) č. 546/2011 – 31 případů). V 16 případech bylo rozhodnuto o změně podmínek povolení z moci úřední na základě příslušného právního předpisu (směrnice, nařízení ES resp. národního právního předpisu), o zrušení povolení na základě právního předpisu bylo rozhodnuto v 25 případech.

Bylo vydáno 138 samostatných rozhodnutí o prodloužení platnosti povolení přípravků.

Dále bylo vydáno 27 rozhodnutí ve věci zápisu pomocných prostředků na ochranu rostlin do úředního registru (feromonové lapače, adjuvanty, barviva mořidel osiva, prostředky k zamezení sklizňových ztrát, lepy, leповé desky, leповé pásy), z čehož bylo 9 nově povolených pomocných prostředků. Dále byla vydána 2 rozhodnutí o zápisu nového bioagens do úředního registru.

V roce 2013 bylo vydáno celkem 373 meritorních rozhodnutí ve věcech povolování přípravků k souběžnému obchodu. Z tohoto počtu bylo 17 rozhodnutí zamítajících žádost o povolení přípravku k souběžnému obchodu a 32 rozhodnutí o zrušení povolení přípravku k souběžnému obchodu z důvodu nesplnění požadavků stanovených příslušným právním předpisem.

SRS přijala v roce 2013 8 žádostí o povolení mimořádné letecké aplikace. Vydala 6 rozhodnutí o povolení mimořádné letecké aplikace a 2 rozhodnutí o povolení jednotlivé letecké aplikace na základě plánu leteckých aplikací.

Pro účely výzkumu a vývoje bylo v roce 2013 vydáno 31 povolení k použití nepovoleného přípravku na ochranu rostlin.

Na žádost držitelů rozhodnutí o povolení přípravků bylo v r. 2013 povoleno ve 12ti případech rozšířené použití přípravku na menšinová použití podle čl. 51 nařízení 1107/2009. SRS povolila formou nařízení SRS rozšířené použití 64 přípravků, což představuje značný nárůst oproti r. 2012 (29 přípravků). V jednom případě bylo nařízení o rozšířeném použití změněno.

V 54 případech bylo správní řízení ukončeno vydáním usnesení o zastavení řízení.

V roce 2013 bylo sekci přípravků na OR vybráno na správních poplatcích celkem 1 015 615,- Kč, z toho 194 615,- Kč bylo uhrazeno kolkovými známkami (408 případů) a 821 000,- Kč bylo uhrazeno převodem na účet správních poplatků (500 případů).

Dohled nad zkušebními subjekty (GEP)

Zaměstnanci sekce přípravků na ochranu rostlin provedli celkem 19 kontrol.

Z toho 1 vstupní audit na pracovišti, které podalo žádost o vydání osvědčení o způsobilosti provádět testy biologické účinnosti v souladu se zásadami správné pokusnické praxe (GEP).

Dalších 18 průběžných kontrol bylo provedeno na pracovištích organizací, kterým toto osvědčení již bylo vydáno. Jednalo se o běžnou kontrolu a závažné nedostatky nebyly zjištěny, menší zjištěné nedostatky byly prokazatelně odstraněny.

Postregistrační kontrola přípravků

V rámci postregistrační kontroly bylo v roce 2013 odebráno 51 vzorků přípravků na ochranu rostlin (dále jen „POR“), u kterých se ověřovalo, zda svými vlastnostmi a složením splňují požadavky předepsané specifikace.

Jednalo se jednak o vzorky uvedené v plánu postregistrační kontroly pro rok 2013, ale také o vzorky odebrané na podnět, u kterých bylo podezření, že jejich složení neodpovídá podkladům předloženým na SRS v rámci řízení o povolení přípravku.

Přehled počtu vzorků POR odebraných pro postregistrační kontrolu je uveden v následující tabulce:

	2013
Počet vzorků POR odebraných k laboratorním analýzám celkem	51
Počet odebraných vzorků POR ze souběžného obchodu	34
Počet odebraných vzorků referenčních POR	17

Vlastnosti a složení vzorků přípravků ze souběžného obchodu byly porovnány s vlastnostmi a složením příslušných referenčních přípravků. Do laboratoře bylo předáno k analýzám celkem 54 vzorků POR, protože některé referenční přípravky byly předány k analýzám opakovaně z důvodu porovnání jejich složení s dalšími odebranými souběžně dováženými přípravky.

Mezi tyto vzorky POR ze souběžného obchodu je zahrnuto i 6 souběžně dovážených přípravků povolených pro vlastní potřebu.

U přípravků na ochranu rostlin, které nevyhověly předepsaným požadavkům, bylo vydanými úředními opatřeními (dále jen „ÚO“) a nařízeními o mimořádných rostlinolékařských opatřeních (dále jen „MRO“) zakázáno uvádět předmětné šarže přípravků na trh.

Přehled vydaných ÚO a nařízení o MRO je shrnut do následující tabulky:

	Počet odebraných vzorků POR k laboratorní analýze	Počet vzorků POR, které splnily požadavky pro uvádění na trh a použití	Počet vzorků POR, které nesplnily požadavky pro uvádění na trh a použití	Počet vydaných ÚO	Počet vydaných nařízení o MRO
POR ze souběžného obchodu	34*	24	7	3	3
Referenční POR	17	17	0	0	0

*u 4 odebraných vzorků nebyly analýzy v roce 2013 dokončeny. Výsledky analýz budou zahrnuty do výroční zprávy za rok 2014.

Analyzované referenční přípravky buď zcela vyhověly dané specifikaci, nebo zjištěná odchylka od dané specifikace neovlivnila zhoršení fyzikálně-chemických a technických vlastností přípravku a tím i jeho použitelnost. Z tohoto důvodu tyto přípravky splnily nutné požadavky z hlediska bezpečnosti a účinnosti.

Případy, kdy analyzované přípravky svými vlastnostmi neodpovídaly podkladům předloženým na SRS v rámci řízení o povolení přípravku, byly vyhodnoceny jako uvedení nepovoleného přípravku na trh (viz. čl. 28 odst. 1 Nařízení EP a Rady č. 1107/2009).

V jednom případě byla za výše uvedený správní delikt uložena pokuta a správní řízení bylo ukončeno v roce 2013. Ve třech dalších případech bylo v roce 2013 zahájeno správní řízení o uložení pokuty, které pokračovalo v roce 2014. Správní řízení, která nebyla v roce 2013 zahájena, budou v roce 2014 z důvodu porušení právních předpisů v oblasti POR v souladu s organizačním řádem ÚKZÚZ, do něhož byla SRS od 1. 1. 2014 začleněna, předána k řešení na oddělení legislativní a právní.

Kromě činností souvisejících s laboratorní kontrolou se odbor postregistrační kontroly v roce 2013 zabýval i řešením podnětů, které vyplynuly z kontrol inspektorů Sekce ÚÚ nebo se

jednalo o podněty třetích osob. Na základě těchto podnětů byly provedeny kontroly u držitelů povolení a u distributorů. Bylo provedeno 22 kontrol u 14 subjektů. Z celkového počtu kontrol byly u 11 kontrol zjištěny závady. K odstranění nedostatků zjištěných při těchto kontrolách byla vydána úřední opatření – viz tabulka níže. V případech, kdy pro zjištěná porušení již pozbývalo smyslu uložení úředního opatření, bylo porušení vyhodnoceno jako podnět k pokutě.

Všechna tato nápravná opatření jsou v následující tabulce rozdělena podle jednotlivých porušení ustanovení zákona č. 326/2004 Sb., v platném znění, zákona č. 350/2011 Sb. o chemických látkách a chemických směsích a o změně některých zákonů (dále jen „chemický zákon“) a ustanovení čl. 65 Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1107/2009 (ES) ze dne 21. října 2009 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh a o zrušení směrnic Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS (dále jen „nařízení ES“) v provedení dle čl. 1, přílohy I., Nařízení komise (EU) č. 547/2011 ze dne 8. června 2011, kterým se provádí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009, pokud jde o požadavky na označování přípravků na ochranu rostlin (dále jen "Nařízení komise EU"), účinného od 14. 6. 2011.

Předmět kontroly	porušené ustanovení	počet ÚO
Uvádění nepovoleného přípravku na trh	čl. 28 odst. 1 Nařízení ES	2
Označování POR	čl. 65 odst. 1 Nařízení ES v provedení dle čl. 1, přílohy I., Nařízení komise EU	4
Kontrola skladování a distribuce POR	§ 60 odst. 1 písm. a) a § 60 odst. 3 zákona	1
Skladování nepovoleného POR (u uživatele)	Čl. 28 odst. 1 Nařízení ES	2

V roce 2013 pokračovala na odboru postregistrační kontroly i kontrola návrhů etiket u přípravků před prvním uvedením na trh na základě vydaného povolení a při každé změně povolení. Tato činnost byla zavedena ve 4. čtvrtletí roku 2011 v návaznosti na novelu zákona

č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, který je účinný od 1. 9. 2011. V roce 2013 bylo zkontrolováno 380 přijatých návrhů etiket.

U přípravků odebraných za účelem laboratorních analýz bylo zkontrolováno 36 etiket.

Nedostatky v označování jsou ihned projednávány s držiteli povolení a opravené návrhy etiket jsou zveřejněny na webových stránkách SRS v Registru přípravků na OR (celkem bylo v roce 2013 umístěno na web 314 etiket) a v 16 případech byl držitelům povolení předán protokol o kontrole.

Laboratorní kontrola přípravků a dalších prostředků na ochranu rostlin

Laboratorní kontrolu přípravků na ochranu rostlin ve Státní rostlinolékařské správě provádělo v roce 2013 oddělení laboratoře pesticidů (OLP), které bylo organizačně začleněno do Odboru postregistrační kontroly. Jedná se o jedinou chemickou laboratoř svého druhu a zaměření v ČR, jejíž činností jsou analýzy chemického složení přípravků a dalších prostředků na ochranu rostlin (dále jen POR) a fyzikálně-chemické a technické zkoušky POR pro účely státní kontroly a dozorové činnosti na úseku distribuce a používání POR. Kontrolní činnost je definována v Nařízení (ES) 1107/2009 a v ČR vychází ze zákona zákonem č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči v platném znění. Další činnost je zaměřena na provádění laboratorních analýz pro potřeby hodnocení POR v případech, kdy Česká republika zastoupená SRS SPOR vystupuje, jako zonální zpravodajský stát v řízeních o povolení nového POR. Zaměstnanci laboratoře vykonávají také další související činnosti, a to zejména zavádění, ověřování a validace analytických metod a podílejí se na testování a připomínkování mezinárodních metodik CIPAC.

Laboratorní kontrola vzorků

Oddělení laboratoře pesticidů v roce 2013 obdrželo k laboratorní kontrole fyzikálně-chemických a technických vlastností 185 laboratorních vzorků 67 přípravků na ochranu rostlin. Laboratorně kontrolované vzorky zahrnovaly v sobě 6 formulačních typů POR (EC, EW, SC, SL, WG a ZC, která je kombinací typů CS a SC), ve kterých bylo analyzováno 90 účinných látek (tj. 32 druhů účinných látek) a 92 nečistot, formulačních přísad a xylemů (tj. 22 druhů).

Na základě plánu postregistrační kontroly (dále PRK) pro rok 2013 nebo z podnětu třetí osoby bylo na oddělení laboratoře pesticidů laboratorně kontrolováno celkem 54 přípravků na ochranu rostlin z toho 34 vzorků ze souběžných dovozů. Toto množství POR představovalo celkem 148 testovaných laboratorních vzorků. Odebrané POR reprezentovaly 3 různé skupiny použití (32 herbicidů, 19 fungicidů a 3 insekticidy).

Pro potřeby hodnocení v rámci zonálního povolování POR (Nařízení (ES) č. 1107/2009, čl.33) bylo laboratorně testováno 13 přípravků na ochranu rostlin, tzn. analýzy byly provedeny u 37 laboratorních vzorků. Laboratorně tak byly zkontrolovány vzorky ze 4 skupin použití přípravků na ochranu rostlin, a to 6 herbicidů, 3 fungicidy, 3 insekticidů a 1 růstový regulátor.

I v roce 2013 pokračoval trend nárůstu vzorků obsahujících dvě a více účinných látek v jednom přípravku (23 POR v roce 2013, 19 POR v roce 2012, 16 POR v roce 2011, 10 POR v roce 2010). Rovněž se zvýšil také počet požadavků na analýzy nečistot a formulačních přísad, čímž se zvýšila časová i odborná náročnost jednotlivých vysoce specializovaných analýz. U všech vzorků byly provedeny zkoušky totožnosti účinných látek, kvantitativní stanovení jejich obsahu, a kvalitativní, popř. kvantitativní stanovení nečistot a formulačních přísad podle technických specifikací. U přípravků EC formulací byl kontrolován také obsah xylenu. Uvedené zkoušky byly provedeny převážně metodou kapalinové a plynové chromatografie. Přípravky ze souběžného dovozu byly laboratorně porovnávány s jejich referenčním přípravkem. U vzorků POR odebraných na podnět třetí strany bylo mimo jejich identifikace i detailně analyzováno jejich chemické složení všemi dalšími vhodnými a dostupnými laboratorními postupy a technikami (např. porovnání vzorků metodou FTIR, TGA a DSC analýzy, identifikace nečistot pomocí GC/MS spekter).

Mimo kontroly účinných látek a nečistot byly u všech vzorků testovány jejich fyzikálně-chemické a technické vlastnosti dle požadavků uvedených v platných technických specifikacích přípravku nebo FAO specifikacích; v tomto případě bylo provedeno 2255 zkoušek.

Většina vzorků POR byla podrobena 14-ti dennímu urychlenému skladovacímu testu (UST) při 54°C (14 dnů), popř. při 40°C (8 týdnů) a u 55 přípravků byla sledována jejich teplotní stabilita při 0°C.

Účinné látky a nečistoty kontrolovaných přípravků byly analyzovány metodami držitele rozhodnutí o registraci, které jsou archivovány v dokumentačním souboru příslušného přípravku nebo podle mezinárodně uznaných metod publikovaných v CIPAC Handbooks. Všechny použité analytické metody byly pracovníky laboratoře pesticidů verifikovány, popř. validovány podle platného standardního operačního postupu v souladu s požadavky normy ČSN EN ISO/IEC 17025 a Příručky kvality oddělení laboratoře pesticidů. Fyzikálně-chemické a technické zkoušky vlastností přípravku byly provedeny metodami doporučenými v Manuálu pro vývoj a použití FAO a WHO specifikací pro pesticidy, 1. vydání, Řím 2002 a jeho 2. revizi z listopadu 2010.

Účast v mezinárodních mezilaboratorních testech

Mezinárodní mezilaboratorní porovnávací zkoušky (MPZ)

V roce 2013 se oddělení laboratoře pesticidů posedmé zapojilo do mezinárodního mezilaboratorního testování způsobilosti laboratoří (AAPCO), kterého se účastní laboratoře z celého světa. Laboratoř analyzovala 6 účinných látek ve 3 různých formulačních typech přípravků na ochranu rostlin (6 laboratorních vzorků) metodami kapalinové a plynové chromatografie.

V roce 2013 se oddělení laboratoře pesticidů již počtvrté zúčastnilo mezinárodního testování způsobilosti laboratoří zaměřené na fyzikálně-chemické a technické zkoušky (FCH), které organizuje v Evropě belgická laboratoř AFSCA. U testované SC formulace přípravku na ochranu rostlin laboratoř provedla 12 FCH zkoušek a kvalitativní i kvantitativní analýzy účinné látky azoxystrobin.

Ve všech testovaných parametrech obou MPZ laboratoř vyhověla a dosáhla vynikajícího hodnocení. Oddělení laboratoře pesticidů tak opětovně prokázalo vysokou úroveň poskytovaných výsledků, které jsou datovou základnou rozhodovacích procesů.

Mezinárodní testování analytických metod CIPAC

Mezinárodního hodnocení analytických metod CIPAC se laboratoř pravidelně zúčastňuje už od roku 1996. V roce 2013 laboratoř testovala a připomínkovala 2 metodiky na stanovení účinné látky amisulbrom a stanovení ETU v mankozebu ve 4 technických látkách a 5 různých formulacích přípravků na ochranu rostlin, a to metodou kapalinové chromatografie s UV detekcí (12 POR, 24 laboratorních vzorků). U 8 vodných roztoků vzorků laboratoř testovala potenciometrickou titrací se speciální iontově selektivní elektrodou pro povrchově aktivní látky jednu metodiku na stanovení quarterních amoniových sloučenin (QAC), 16 laboratorních vzorků.

Mezinárodní testování analytických metod ESPAC

Od roku 2011 je OLP členem mezinárodní organizace ESPAC, která úzce spolupracuje s organizací CIPAC. V roce 2013 byla činnost této organizace soustředěna na revizi zastaralých mezinárodních metod účinných látek publikovaných v CIPAC Handbook G a H. Na této revizi se pracovníci OLP v průběhu roku 2013 aktivně podíleli. V tomto roce byla také s velkým úspěchem prezentována laboratorní kontrolní činnost oddělení laboratoře pesticidů na pracovním setkání členů ESPAC v Irsku.

Akreditace oddělení laboratoře pesticidů

Od roku 2008 je na oddělení laboratoře pesticidů zaveden systém kvality podle normy ČSN EN ISO/IEC 17025:2005 (Posuzování shody - všeobecné požadavky na způsobilost zkušebních a kalibračních laboratoří). OLP je akreditováno Českým institutem pro akreditaci (ČIA) jako „Akreditovaná zkušební laboratoř č.1521“. Předmětem akreditace je fyzikální, chemické a technické zkoušení přípravků na ochranu rostlin v rozsahu uvedeném v příloze Osvědčení o akreditaci. Od získání Osvědčení o akreditaci laboratoř začala používat na protokolech logo akreditované laboratoře a zkoušky uvedené v příloze uvádí jako akreditované zkoušky.

V březnu 2011 oddělení laboratoře pesticidů při plánované reakreditaci úspěšně obhájilo svou pozici akreditované laboratoře a obdrželo tak Osvědčení o akreditaci č. 148/2011 platné do roku 2016. Z ekonomických důvodů a v rámci šetření laboratoř při příležitosti reakreditace požádala o snížení počtu akreditovaných zkoušek. V současnosti má laboratoř akreditováno 15 zkoušek.

V roce 2013 úspěšně proběhla na OLP druhá z pravidelných dozorových návštěv ČIA, o.p.s, z pětiletého cyklu těchto návštěv, při které nebyly shledány žádné neshody s normou ČSN EN ISO/IEC 17025. Kontrolní orgány ČIA vyjádřily během této návštěvy spokojenost s kvalitou a úrovní laboratorní činnosti na OLP.

Z důvodu plnění požadavků normy ČSN EN ISO/IEC 17025 proběhlo v roce 2013 na oddělení laboratoře pesticidů celkem 17 řádných interních auditů, z toho 2 vertikální audity na uzavřených zakázkách, které byly provedeny proškolenými interními auditory OLP. Za rok 2013 nebyla zjištěna žádná neshoda, pouze drobné připomínky, které byly řešeny v rámci dalšího zlepšování. Interními audity byla tak prověřena všechna kritéria normy ČSN EN ISO/IEC 17025.

V rámci externího hodnocení kvality se OLP zúčastnilo 2 mezilaboratorních porovnávání (AAPCO, AFSCA). Výsledky těchto testů byly vyhodnoceny jako vynikající a laboratoř tak opětovně prokázala vysokou úroveň poskytovaných výsledků.

Dozor nad obchodním skladováním a uváděním přípravků na ochranu rostlin na trh u distributorů prováděný pracovníky sekce územních útvarů SRS

Pro rok **2013** stanovoval „Národní plán fytokontroly“ zkontrolovat plnění povinností ze zákona č. 326/2004 Sb., v platném znění u **220** distributorů. Inspektoři SRS v rámci sekce územních útvarů provedli **309** kontrol (z toho **29** následných kontrol) u **272** distributorů. Celkem byly zjištěny u **27** kontrol závady. Mezi nejčastějšími typy závad patřil prodej a skladování přípravků s prošlou dobou použitelnosti, prodej nepovolených POR, závady v dokladech o prodeji POR,

závady v označování a balení POR, závady ve výkonu odborně způsobilých osob a propagace nepovolených POR.

K nápravě zjištěných závad bylo vydáno 27 úředních opatření a uloženy 3 pokuty.

Dozor nad používáním přípravků prováděný pracovníky sekce územních útvarů SRS

Národní plán fytokontroly pro rok 2013 stanovil 2805 kontrol subjektů používajících přípravky na OR. Celkem bylo provedeno 2126 kontrol u 2049 subjektů. Z tohoto počtu bylo 1059 národních kontrol (z toho 778 plánovaných), 459 kontrol C-C (z toho řádných CC 366) a 647 kontrol na základě smlouvy o spolupráci se SZIF. Z celkového počtu kontrol byly zjištěny u 94 kontrol závady, z toho při 71 kontrolách nebyly dodrženy podmínky použití přípravku uvedené v návodu k použití. Počty kontrol se závadami dle jejich typu jsou uvedeny v příloze „Přehled výsledků vybraných odborných činností SRS za rok 2013“ v kapitole „Povolování přípravků a dalších prostředků na ochranu rostlin a postregistrační kontrola“. V rámci plánovaných kontrol CC, delegovaných kontrol SZIF a národních kontrol bylo ověřováno dodržování požadavků CC, pokud se jednalo o žadatele o dotace. Z kontrolovaných požadavků CC bylo nejčastěji zjišťováno porušení požadavku **SMR 9/4 resp. 8a/AEO 7**: Bylo při aplikaci přípravku na ochranu rostlin postupováno v souladu s pokyny k ochraně vod a bylo dodrženo omezení pro použití přípravku na ochranu rostlin v pásmu ochrany zdrojů podzemních vod nebo vodárenských nádrží?, dále pak **SMR 9/2**: Byl aplikovaný přípravek použit k ochraně plodiny proti škodlivému organismu v souladu s údaji, jimiž je označen na obalu? a **SMR 9/6**: Byl přípravek aplikován tak, aby nedošlo k prokazatelnému zasažení rostlin mimo pozemek/půdní blok, na němž se prováděla aplikace?

K nápravě zjištěných závad bylo vydáno 15 úředních opatření a uloženo 72 pokut.

Obsoletní pesticidy – Stokholmská úmluva

Při kontrolách skladů přípravků u distributorů a uživatelů přípravků zjistili a zaevidovali inspektoři sekce ÚÚ SRS v roce 2013 celkové množství 448,4 kg obsoletních pesticidů, které byly zlikvidovány bez spoluúčasti MZe.

Profesionální zařízení pro aplikaci přípravků

SRS vedla ze zákona evidenci profesionálních zařízení pro aplikaci přípravků (ZAP) dle dat poskytovaných provozovny kontrolního testování, nebo dobrovolných hlášení výrobců

či prodejců ZAP. SRS také vedla a zveřejňovala na www.eagri.cz přehled zařízení pro aplikaci přípravků z hlediska omezení nežádoucího úletu přípravků.

Dále SRS prováděla posuzování žádostí o souhlas s vydáním koncesní listiny opravňující subjekt provádět kontrolní testování ZAP a vydávala souhlas s vydáním této koncesní listiny. SRS odpovídala za chod systému kontrolního testování ZAP (KT) na území České republiky. Pravidelné KT používaných ZAP jsou prováděny na základě technologických požadavků a postupu, který uvádí vyhláška [č. 207/2012 Sb.](#), o profesionálních zařízeních pro aplikaci přípravků. SRS prováděla dozor nad výkonem činnosti schválených provozoven KT a vedla jejich seznam, zveřejňovaný na www.eagri.cz. V roce 2013 byly přijaty tři žádosti o souhlas s vydáním koncesní listiny. Všem třem bylo vydáno souhlasné stanovisko a bylo provedeno 17 kontrol provozoven KT. Kontroly byly zaměřeny především na správnost postupu při provádění vlastního KT a vedení evidence otestovaných strojů.

Dozor nad dodržováním ustanovení o používání a kontrolním testování ZAP byl zajištěn OBO SRS. OBO SRS zkontrolovalo 1125 provozovatelů ZAP, přičemž počet zkontrolovaných ZAP byl 1564 a celkový počet kontrol provozovatelů ZAP činil 1184.

Vedle hlavních činností na úseku ZAP prováděla SRS ověřování technických a technologických parametrů trysek, zejména pro pracoviště pověřená MZe zkoušením přípravků na ochranu rostlin.

Spolupráce s ostatními úřady a institucemi

Spolupráce probíhala zejména s ÚKZÚZ, plodinovými výzkumnými ústavu VÚRV, MZe, ÚHÚL, SZPI, MF – celníky, pěstitelskými svazy.

Přednášková a publikační činnost pracovníků sekce POR

Sekce POR se v roce 2013 aktivně podílela formou přednáškové činnosti na akcích pořádaných Ministerstvem zemědělství i dalšími subjekty (pěstitelské svazy, zimní školení pro zemědělce, SZÚ Praha, prezentace k novelám v legislativě pro distributory POR atd.) pořádaných nejen pro zemědělskou, ale také širokou veřejnost týkající se oblasti povolování a kontrol přípravků na ochranu rostlin. Pracovníci sekce POR se také aktivně zapojili v roce 2013 do publikační činnosti pro veřejnost (Zemědělec, časopis Agromanuál).

Dovoz a vývoz rostlin, rostlinných produktů a jiných souvisejících předmětů

Dovozní rostlinolékařská kontrola

Dovozní rostlinolékařskou kontrolu rostlin, rostlinných produktů a jiných předmětů dovážených na území České republiky ze třetích zemí (tj. zemí, které nejsou členskými státy EU s výjimkou Švýcarska) upravují §§ 22 až 27 zákona č. 329/2004 Sb., o rostlinolékařské péči, ve znění pozdějších předpisů. Dovozní rostlinolékařské kontrole podléhají rostliny, rostlinné produkty a jiné předměty, včetně dřevěného obalového materiálu, které jsou uvedeny v příloze č. 9 vyhlášky č. 215/2008 Sb., o opatřeních proti zavlékání škodlivých organismů rostlin a rostlinných produktů, ve znění pozdějších předpisů. Vyhláška vychází ze směrnice Rady 2000/29/EC.

Každá zásilka, která podléhá dovozní rostlinolékařské kontrole, musí být opatřena rostlinolékařským osvědčením, což je mezinárodně uznávaný doklad, který garantuje nepřítomnost určených škodlivých organismů a splnění zvláštních podmínek. Vstupními místy pro provádění této kontroly byly v roce 2013 nadále Letiště Václava Havla, letiště Brno - Tuřany, letiště Ostrava - Mošnov a pro poštovní zásilky celní pošta Praha 120. Mimo vstupní místo lze dovozní kontrolu zásilky provést jen přes tzv. místa určení ve vnitrozemí, která byla předem schválena SRS a Celní správou. Tento způsob byl využíván při provádění dovozních kontrol dřevěného obalového materiálu v souladu s rozhodnutím Komise 2013/92/EU.

Vývozní rostlinolékařské šetření

Vývozní rostlinolékařské šetření je šetření, jehož úkolem je zjistit, zda byly splněny rostlinolékařské požadavky dovážejícího, popř. provážejícího státu. O provedení vývozního šetření žádá vývozce nebo osoba jím pověřená písemně na formuláři žádosti nebo prostřednictvím elektronického formuláře.

Rostlinolékařské osvědčení je vydáno pouze tehdy, pokud zásilka byla řádně prohlédnuta a splňuje veškeré rostlinolékařské požadavky dovážející (popř. provážející) země. Vydání rostlinolékařského osvědčení je zpoplatněno v souladu se zákonem č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, kolikem v hodnotě 500,- Kč.

Dřevěný obalový materiál (DOM) – dovoz a vývoz

Dovoz

Všechny členské státy EU vyžadují s účinností od 1. března 2005 splnění rostlinolékařských požadavků (tj. ošetření a označení) pro dovoz DOM původem ze třetích zemí v souladu se

standardem ISPM 15. Od 1. ledna 2010 je požadováno ošetření dřevěných obalů podle ISPM 15 i z Portugalska. Rostlinolékařské osvědčení na dovážený DOM není vyžadováno.

Ve spolupráci s Celní správou provádějí inspektoři pro dovoz a vývoz dozor nad dodržováním zákazu dovozu a přemísťování DOM dovezeného ze třetích zemí a Portugalska bez splnění stanovených požadavků (odkornění, ošetření, označení). V případě nedodržení těchto požadavků je vydáno inspektory úřední opatření, na základě kterého bývá neošetřený a neoznačený DOM zničen, zpravidla spálením. Na tomto úseku probíhá spolupráce i s ostatními členskými státy EU, kdy jsou zásilky poukazovány ke kontrole do místa vykládky, popř. byla SRS požádána o provedení dozoru nad nařízeným opatřením.

Vývoz

Vývoz zboží na/ve DOM z ČR do většiny třetích zemí je možný pouze při použití ošetřeného a označeného DOM. Rostlinolékařské osvědčení na DOM vyvážený se zásilkami je vyžadováno jen několika zeměmi. V těchto případech je vydáváno RO na základě kontroly DOM inspektory. Ostatní vývoz zásilek s DOM nebývá předmětem vývozní kontroly. Je-li však v zemi dovozu případná zásilka označena jako nevyhovující, její zadržení je notifikováno do země původu (ČR). Vývozce je upozorněn na nutnost dodržování požadavků a je u něj provedena dozorová kontrola dodržování povinností dle zákona, těchto případů bylo v roce 2013 několik (Čína, USA, Brazílie).

Činnosti v oblasti registrace a kontroly technických zařízení k hubení ŠO (sušáren)

SRS vykonává v oblasti provozování sušáren pro účely tepelného ošetřování DOM ověřování jejich způsobilosti. Na základě žádosti provozovatele sušárny jsou vykonávány kontroly sušáren spojené s ověřením schopnosti dodržení technologického postupu stanoveného pro tepelné ošetřování DOM. Na základě kladného výsledku je vydáno rozhodnutí o způsobilosti sušárny a žadatel je zapsán do rejstříku provozovatelů. Na úseku rostlinolékařského dozoru provádí SRS kontrolu dodržování povinností stanovených právníkem a fyzickým osobám na úseku provozování a funkční způsobilosti technických zařízení k hubení škodlivých organismů (sušárny) stanovených zákonem č. 326/2004 Sb. v platném znění. Provozování technických zařízení k hubení škodlivých organismů (sušáren) za účelem tepelného ošetřování dřevěného obalového materiálu v souladu s požadavky standardu FAO ISPM 15 je upraveno v § 68 a 69 zákona a vyhláškou 384/2011 Sb., a stanovuje podmínky pro jejich provozování a povinnosti pro jejich provozovatele.

Činnosti v oblasti zápisu do rejstříku výrobců DOM a kontrola výroby a označování DOM

SRS v souladu s novelou zákona 326/2004 Sb., v platném znění, zahájila aktivity na úseku registrace subjektů vyrábějících DOM z ošetřeného řeziva, které pro potřeby vývozu do třetích zemí musejí být označeny značkou IPPC. Na základě žádosti o zápis do rejstříku výrobců předložené žadatelem jsou subjekty po splnění vstupních požadavků zapisovány do rejstříku výrobců DOM. Provádění označování tepelně ošetřeného DOM je upraveno v § 69 a 69 a) zákona 326/2004 Sb. a ve vyhlášce 384/2011 Sb., které stanovují podmínky a povinnosti pro výrobce v oblasti označování DOM.

Sekce územních útvarů

V souvislosti s registrací osob podle zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“) je zapsáno do úředního registru podle § 12 odst. 4 zákona 3904 subjektů na dobu neomezenou k činnostem podle § 12 odst. 1 písm. a), b), c) zákona.

Během roku 2013 bylo ze strany subjektů dotčených mimořádným rostlinolékařským opatřením podáno 9 žádostí o náhradu nákladů a ztrát (požadovaná částka 2.101.522,-Kč), proplaceno žadatelům bylo 2.095.823,- Kč.

V roce 2013 bylo vydáno celkem 78 rozhodnutí o uložení pokuty za porušení zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči: (§ 3 odst. 1 písm. b), § 7 odst. 5 písm. c); § 12 odst. 1 písm. a), § 46, § 47, § 49 odst. 1, § 60 odst. 3, § 76 odst. 1a) a za porušení Nařízení Evropského parlamentu a rady č.1107/2009 (uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh) v celkové výši 1.148.500,- Kč.

SRS vydala celkem 3104 osvědčení o odborné způsobilosti pro nakládání s přípravky na ochranu rostlin (2620 osvědčení II. stupně, 484 osvědčení III. stupně).

Přednášková a publikační činnost pracovníků sekce územních útvarů SRS

- 37 přednášek na odborných seminářích a konferencích,
- 5 článků v časopisech Zemědělec a Rostlinolékař,
- 3 knižní publikace,
- 2 televizní reportáže.

Přehled výsledků vybraných odborných činností SRS za rok 2013

Činnost	Ukazatel	Počet
Ochrana proti šíření škodlivých organismů		
Rostlinolékařská kontrola při dovozu a průvozu		
Kontrolované zásilky celkem	zásilky celkem	2035
Počet pozastavených zásilek	zásilky celkem	28
Rostlinolékařské šetření při vývozu a reexportu		
Zásilky, pro které bylo vystaveno rostlinolékařské osvědčení	odbavené zásilky	20942
Šetření v průběhu vegetace pro účely vývozního rostlinolékařského šetření	porosty	330
Dřevěný obalový materiál (DOM) – šetření, kontroly	počet	465
Soustavná rostlinolékařská kontrola (SRK)		
Celkem provedených kontrol/návštěv	kontroly	2361
<ul style="list-style-type: none"> • z toho kontrol se závadami (zjištění výskytu škodlivého organismu - ŠO) 	kontroly (výskyt ŠO)	9
Rostlinolékařský dozor jiný	kontroly	74
Monitorovací průzkum výskytu ŠO		
Obecný monitoring		
Provedená pozorování	pozorování	50416
Zprávy o výskytu ŠO (situační, aktuální)	počet	154
Speciální monitoring		
<ul style="list-style-type: none"> • Detekční průzkumy škodlivých organismů 	počet	3089
<ul style="list-style-type: none"> • Monitoring invazních rostlin 	počet	367
<ul style="list-style-type: none"> • Monitoring zaplevelení 	počet	321
Monitorovací zařízení		
Světelné lapače v provozu	počet	21
Nasávací pasti v provozu	počet	5
Průzkum ŠO před založením šlechtitelského a rozmnožovacího materiálu rizikových rostlin		
Žádosti	počet	118
Rostlinolékařský dozor	kontroly	3891
Dozor nad plněním mimořádných rostlinolékařských opatření (MRO)	protokoly	509
	kontroly	516
Opatření nařízená a zrušená v souvislosti s výskytem ŠO		
MRO celkem nařízeno	rozhodnutí	51
MRO celkem zrušeno	rozhodnutí	54
Úřední opatření celkem nařízeno	opatření	97
Rostlinolékařské šetření nad používání rostlinolékařských pasů	počet	155
Rostlinolékařské šetření nad dodržováním přemísťování konzumních brambor	počet	1264
Osvědčení o registraci osob pro účely rostlinolékařské péče	počet	140
Rozhodnutí o náhradě nákladů a ztrát na základě žádostí	počet	9
Vydaná osvědčení o odborné způsobilosti pro nakládání s přípravky na ochranu rostlin	počet	3104

Diagnostika		
Laboratorní diagnostika v rámci odboru diagnostiky	vzorky	7706
Diagnostika úlovků ze světelných lapačů	rozbory	214
Povolování přípravků a dalších prostředků na ochranu rostlin a postregistrační kontrola		
Rozhodnutí v řízení o povolení přípravků na ochranu rostlin (POR) celkem	rozhodnutí	441
• z toho nově povolených přípravků	rozhodnutí	89
• změn podmínek stanovených v rozhodnutí	rozhodnutí	189
Rozhodnutí o prodloužení platnosti povolení přípravku	rozhodnutí	138
Zrušení dříve vydaných rozhodnutí o povolení přípravku na základě příslušného rozhodnutí Komise ES	rozhodnutí	25
Rozhodnutí o zápisu dalších prostředků na ochranu rostlin do úředního registru	rozhodnutí	28
Rozhodnutí o povolení přípravku k souběžnému obchodu	rozhodnutí	324
Rozhodnutí o zamítnutí žádosti o povolení přípravku k souběžnému obchodu nebo o zrušení povolení přípravku k souběžnému obchodu	rozhodnutí	49
Povolení k použití nepovoleného přípravku	povolení	25
Rozhodnutí o povolení rozšířeného použití přípravku	rozhodnutí	12
Nařízení o povolení rozšířeného použití přípravku	nařízení SRS	64
Rozhodnutí o povolení letecké aplikace přípravku celkem	rozhodnutí	8
Z toho: povolení jednotlivé aplikace na základě schváleného plánu leteckých aplikací přípravků	rozhodnutí	6
Povolení mimořádné letecké aplikace přípravku	rozhodnutí	2
Dohled nad osobami pověřenými SRS k provádění pokusů (GEP pracoviště)	kontroly	10
Postregistrační kontrola přípravků – laboratorní kontrola		
Počet analyzovaných POR		67
• z toho pro potřeby registrace	počet	13
• z toho postregistrační kontrola	počet	54
Analyzované vzorky		185
• z toho pro potřeby registrace	počet	37
• z toho postregistrační kontrola	počet	148
Zkoušky – účinné látky	počet	654
Zkoušky – nečistoty, formulační přísady	počet	285
Zkoušky fyzikálně-chemických a technických vlastností	počet	2255
Analyzované vzorky z MPZ (AAPCO, AFSCA)	počet	7
Testované mezinárodní analytické metody CIPAC a ESPAC	počet metodik	3
	počet POR	20
Postregistrační kontrola přípravků a dalších prostředků na ochranu rostlin		
Dozor nad obchodním skladováním a uváděním POR na trh u distributorů – prováděný inspektory sekce územních útvarů	kontrolované subjekty	272
	kontroly	309
• z toho následné kontroly	kontroly	29
• kontroly se závadami	kontroly	27

Nařízená MRO	počet	0
Nařízená úřední opatření (ÚO)	počet	27
V rámci jednotlivých vydaných ÚO, byla uložena opatření týkající se různých oblastí (např. nejčastěji v jednom ÚO bylo uloženo opatření za porušení uvádění na trh přípravků s prošlou dobou použitelnosti a současně za porušení povinností v rámci skladování).		
Uvádění na trh nepovoleného přípravku	kontroly	276
• z toho kontroly se závadami	kontroly	7
• následné kontroly	kontroly	6
Nařízená ÚO	počet	6
Uvádění na trh přípravků s prošlou dobou použitelnosti	kontroly	286
• z toho kontroly se závadami	kontroly	19
• následné kontroly	kontroly	18
Nařízená ÚO	počet	18
Kontrola skladování a distribuce POR	kontroly	281
• z toho kontroly se závadami	kontroly	21
• následné kontroly	kontroly	23
Nařízená ÚO	počet	22
Označování POR	kontroly	121
• z toho kontroly se závadami	kontroly	5
• následné kontroly	kontroly	5
Nařízená ÚO	počet	4
Balení POR	kontroly	97
• z toho kontroly se závadami	kontroly	0
• následné kontroly	kontroly	0
Nařízená ÚO	počet	0
Dozor nad odbornou způsobilostí u distributorů POR	kontroly	107
	kontrolované subjekty	100
	• z toho kontroly se závadami	kontroly
• následné kontroly	kontroly	0
Nařízená ÚO	počet	0
Propagace přípravků (čl 66 nařízení EP a R č. 1107/2009)	kontroly	17
Z toho: kontroly se závadami	počet	1
následné kontroly	počet	1
Nařízená ÚO	počet	1
Přebalování POR	kontroly	37
Z toho: kontroly se závadami	počet	0
následné kontroly	počet	0
Nařízená ÚO	počet	0
Pokuty	počet	3
Výše pokut	tis. Kč	84
Dozor nad používáním POR – prováděno inspektory sekce územních útvarů	kontrolované subjekty	2049
	kontroly	2126

Včetně subjektů u kterých bylo kontrolou zjištěno, že nepoužívají POR. Počet subjektů, u kterých bylo zjištěno používání - 1508. Včetně kontrol, kde bylo zjištěno, že subjekt nepoužívá POR. Počet kontrol, kde bylo zjištěno používání POR - 1564.		
• z toho kontroly se závadami	kontroly	94
• následné kontroly	kontroly	19
• zmařené kontroly	kontroly	1
Nařízená MRO	počet	0
Nařízená ÚO	počet	15
Použití nepovolených přípravků	kontroly	2087
• z toho kontroly se závadami	počet	11
• následné kontroly	počet	0
Nařízená ÚO	počet	0
Dodržování závazných podmínek pro použití POR	kontroly	2097
• z toho kontroly se závadami	počet	71
• následné kontroly	počet	0
Nařízená ÚO	počet	0
Dozor nad dodržováním ustanovení o používání a kontrolním testování profesionálních zařízení pro aplikaci POR (ZAP)	kontroly	2046
• z toho kontroly se závadami	počet	4
• následné kontroly	počet	5
Nařízená ÚO	počet	4
	počet kontrolovaných ZAP	1564
	počet zkontrolovaných provozovatelů ZAP	1125
Kontrola vedení evidence o aplikovaných POR	kontroly	1073
• z toho kontroly se závadami	počet	4
• následné kontroly	počet	4
Nařízená ÚO	počet	3
Skladování přípravků	kontroly	2010*
*včetně subjektů, u kterých bylo kontrolou dokladů zjištěno, že dlouhodobě neskladují POR, počet subjektů u kterých byl zkontrolován sklad je 767		
• z toho kontroly se závadami	počet	2
• následné kontroly	počet	2
Nařízená ÚO	počet	2
Označování POR	kontroly	80
• z toho kontroly se závadami	počet	0
• následné kontroly	počet	0
Nařízená ÚO	počet	0
Balení POR	kontroly	90
• z toho kontroly se závadami	počet	0
• následné kontroly	počet	0

Nařízená ÚO	počet	0
Dozor nad odbornou způsobilostí pro nakládání s POR u uživatelů POR	kontrolované subjekty	2001
	kontroly	2064
Včetně kontrol, kde bylo kontrolou zjištěno, že subjekt nevykonává činnost dle § 86. Počet kontrol, u kterých bylo zjištěno, že subjekt vykonává činnost podle § 86 - 1570. Počet subjektů, které vykonávají činnost podle § 86 - 1508.		
• z toho kontroly se závadami	počet	8
• následné kontroly	počet	9
Nařízená ÚO	počet	8
Kontroly podmíněnosti (C-C) a kontroly pro Státní zemědělský intervenční fond (SZIF)		
Počet provedených kontrol plnění požadavků v rámci agroenvironmentálních opatření a SMR 9 požadavků – plánované C-C kontroly	kontrolované subjekty	456
	kontroly	459
Z celkového počtu kontrol C-C tvoří:		
• kontroly AEO požadavků	počet	166
• kontroly SMR 9 požadavků	počet	395
Z celkového počtu kontrol C-C tvoří:		
• Kontroly se závadami C-C požadavků v roce 2013	počet	17
• Kontroly se závadami v CC požadavcích před rokem 2013 a mimo C-C požadavky	počet	8
Z celkového počtu kontrol C-C tvoří:		
• Kontroly se závadami AEO požadavků v roce 2013	počet	5
• Kontroly se závadami SMR 9 požadavků v roce 2013	počet	17
Kontroly pro SZIF (delegované kontroly) Provedené kontroly plnění obecných požadavků podle Nařízení vlády č. 79/2007 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálních opatření a Nařízení vlády č. 60/2012 Sb.	kontrolované subjekty	647
	kontroly	647
Z celkového počtu kontrol pro SZIF tvoří:		
• kontroly se závadami v požadavcích SZIF	počet	1
Z celkového počtu kontrol pro SZIF tvoří:		
• zmařené kontroly	počet	1
Národní kontroly	kontrolované subjekty	1021
	kontroly	1059
• kontroly se závadami celkem	počet	68
Z celkového počtu kontrol se závadami tvoří:		
• kontroly se závadami C-C požadavků v roce 2013	počet	22
• kontroly se závadami v CC požadavcích před rokem 2013 a mimo C-C požadavky	počet	46
Pokuty	počet	72
Výše pokut	tis. Kč	1026,5
Odbor postregistrační kontroly (PRK) – prováděno pracovníky sekce přípravků na ochranu rostlin	kontrolované subjekty	14

	kontroly	22
• z toho kontroly se závadami zjištěnými odborem PRK	počet	11
• následné kontroly	počet	2
Nařízená MRO	počet	0
Vyhlášená nařízení rostlinolékařské správy o MRO	počet	3
Vydaná ÚO odborem PRK	počet	12
Uvádění na trh nepovoleného přípravku	kontroly	9
• z toho kontroly se závadami zjištěnými odborem PRK	počet	2
• následné kontroly	počet	1
ÚO vydaných odborem PRK	počet	2
Uvádění na trh přípravků s proslou dobou použitelnosti	kontroly	7
• z toho kontroly se závadami zjištěnými odborem PRK	počet	1
• následné kontroly	počet	0
Počet ÚO vydaných odborem PRK	počet	0
Kontrola skladování a distribuce POR	kontroly	11
• z toho kontroly se závadami zjištěnými odborem PRK	počet	6
• následné kontroly	počet	0
Počet ÚO vydaných odborem PRK *2 ÚO se týkala skladování nepovoleného POR (u uživatele) v návaznosti na odběr vzorků POR k laboratorní analýze	počet	3*
Označování POR	kontroly	16
• z toho kontroly se zjištěnými závadami odborem PRK	počet	4
• následné kontroly	počet	2
ÚO vydaných odborem PRK	počet	4
Zkontrolované přípravky	počet	23
POR se závadami	počet	5
Balení POR	kontroly	8
• z toho kontroly se závadami zjištěnými odborem PRK	počet	0
• následné kontroly	počet	0
ÚO vydaných odborem PRK	počet	0
Zkontrolované přípravky	počet	15
POR se závadami	počet	0
Dozor nad odbornou způsobilostí u distributorů POR	kontroly	2
• z toho kontroly se závadami zjištěnými odborem PRK	počet	0
Pokuty uložené odborem PRK	počet	1
Výše pokut	tis. Kč	50
Profesionální zařízení pro aplikaci přípravků (ZAP)		
Podané žádosti o souhlas s vydáním koncesní listiny opravňující provádět kontrolní testování ZAP	žádosti	3
Vydání stanoviska (souhlasu) s vydáním koncesní listiny opravňující provádět kontrolní testování ZAP	stanoviska	3
Kontroly provozoven kontrolního testování ZAP	kontroly	17
Technická zařízení k hubení ŠO – sušárny, výrobci dřevěného obalového materiálu (DOM)		

Uznávání způsobilostí technických zařízení k hubení škodlivých organismů (sušárny) a zápisu do rejstříku provozovatelů	žádosti	42
• z toho zjištěné závady	počet	1
• vydaná rozhodnutí	počet	41
Zápis do rejstříku výrobců ošetřeného DOM	žádosti	39
• z toho vydaná rozhodnutí	počet	38
Dozor nad provozováním technických zařízení (sušáren) a označování DOM	kontroly	156
• z toho zjištěné závady	počet	25